IOANNIS HAGIOELITAE
DE PASSIONE
SANCTI BASILII
PRESBYTERI ANCYRANI
NARRATIO.

NVNC PRIMVM EDIDIT

MICHAEL KRASCHENINNIKOV.

ACCEDVNT
SYMBOLAE CRITICAE AD S. BASILII ANCYRANI ACTA GRAECA
A PAPEBROCHIO EDITA.

IVRIEVI LIVONORVM
MCMVII.

IOANNIS HAGIOELITAE
DE PASSIONE
SANCTI BASILII
PRESBYTERI ANCYRANI
NARRATIO.

NVNC PRIMVM EDIDIT

MICHAEL KRASCHENINNIKOV.

ACCEDVNT
SYMBOLAE CRITICAE AD S. BASILII ANCYRANI ACTA GRAECA
A PAPEBROCHIO EDITA.

IVRIEVI LIVONORVM
MCMVII.

EX „ACTIS ET COMMENTATIONIBVS IMP. VNIVERSITATIS IVRIEVENSIS (OLIM DORPATENSIS)“ ANNI MCMVII SEORSVS EXPRESSVM.

Typis Mattiesenianis Iurievi.

CLARISSIMO VIRO

VICTORI GOLOVIN

AMICO

OPTIMO CARISSIMO

SVMME VENERANDO

PRAEFATIO.

Godefridus Henschenius et Daniel Papebrochius, de s. Basilii presbyteri Ancyrani Actis Graecis olim disserentes, haec rettulere: „*Acta Graeca duplicia reperimus descripsimusque: alia Romae, quae hic damus ex Codice bibliothecae Vaticanae 655, eademque extant apud Patres Oratorii S. Mariae in Vallicella in codice signato B. 14: conscripta, quantum coniectando assequimur, ab iis qui martyrio eius praesentes interfuere, eoque se confirmatos in fide Christi sub ipsam Actorum conclusionem testantur. Alia habuimus Florentiae in bibliotheca Medicaea pluteo 4 ad sinistram codice 4 sub finem hoc principio* Ἡδὺ μὲν θέαμα ταῖς φιλοσωμάτοις καὶ φιλοκόσμοις ψυχαῖς λοιμὼν πανθοίοις καὶ ποικιλοχρόοις κομῶν φύθοιστε καὶ ἄνθεσιν [1]). Dulce quidem spectaculum, corpora mundanaque affectantibus animis, pratum est omnigenis diversorum colorum plantis floribusque ornatum: *sed haec licet elegantius atque ad Rhetoricae amplificationis leges accuratius scripta, sunt tamen minus antiqua; atque, ut ea solent quae longius a suo fonte discedunt flumina, multo minus sincera: nam cum prima illa elogiis supra relatis exacte respondeant, haec posteriora et Constantinopolim abductum Basilium scribunt, et post fornacem sine noxa toleratam Caesaream protractum, ibique ab immissa leaena interfectum: quae omnia in alium Basilium itidem Ancyranum et sub eodem Iuliano Apostata passum conveniunt: sed qui II Ianuarii die colatur, ad quem de ipso plenius ex Menaeis egimus: et in eiusdem mensis supplemento addere aliquid postmodum ex his Actis poterimus: cum ea hic integre danda esse, qua parte sola phrasi ab antiquioribus differunt, nequaquam iudicemus*“ [2]).

---

1) Graeca ista — per operarum videlicet neglegentiam passim depravata — intacta, ut par est, relinquo.

2) Acta Sanctorum Martii vol. III (Antverpiae 1668) p. 380 § 5.

Ac re vera duae discernendae sunt s. Basilii presbyteri Ancyrani Actorum Graecorum recensiones, — quarum alteram antiquiorem 𝔄 littera, alteram recentiorem 𝔅 littera brevitatis causa notabo.

Recensionem 𝔄 plus minus accurate ea repraesentat narratio, quae — quantum sciam [3]) — duobus tantum exstat codicibus Vaticanis hisce:

V — cod. Vaticano Gr. 1667 (olim Cryptoferratensi 10), membraneo, saec. X, ut hagiographi Bollandiani et Pius Franchi de' Cavalieri existimant [4]), qui hunc codicem diligentissime descripsere [5]), sed, ut mea quidem fert opinio, potius saec. XI [6]), — ubi continetur fol. 261—267 v. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ πρεσβυτέρου, — atque

W — cod. Vaticano Gr. 655, chartaceo, saec. XVI, qui fol. 381 v.—387 v. idem Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ πρεσβυτέρου continet [7]).

Horum codicum neutrum quidem ipse umquam inspexi nec foliorum, quibus illud Μαρτύριον continetur, ectypa solis ope facta aut conlationem habeo, pro certo tamen adfirmare audeo ad haec s. Basilii Acta Graeca edenda omnino nullius esse momenti W codicem, utpote ex V transscriptum, — non totum quidem, sed a fol. 128 (Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰουστίνου, Χαρίτωνος κτλ.) usque ad finem. Quod statim paucis demonstrabo.

Atque iam pridem, cum utriusque codicis perlegerem descriptionem (CHGV., ll. ll.), W codicis folia 128—392 ex V transscripta esse et quidem ita, ut illius codicis librarius decem vitas sanctorum martyriave omnino omiserit (V nn. 2.3.11.14.18.21.24.31.32.34), reliqua-

---

3) Certe multos, ut par est, inspexi codicum Graecorum catalogos, quos hic enumerare longum est.

4) CHGV. (= Catalogus codicum hagiographicorum Graecorum bibliothecae Vaticanae ed. hagiographi Bollandiani et P. Franchi de' Cavalieri, Bruxellis 1899) p. 155.

5) CHGV. p. 155—158. Cf. praeterea Callinici editionis infra laudatae praefat. p. VI sq. atque meam adn. 28 (p. X).

6) Huius codicis foliorum 46 v.—67 ectypa, quae solis ope Pompeius Sansaini photographus Romanus accuratissime fecit, habeo. Quibus diligenter examinatis iam nullus dubito, quin seminarii philologorum Bonnensis sodales, qui Callinici de vita s. Hypatii librum (Lipsiae, 1895) optime ediderunt, de huius codicis aetate minus recte iudicaverint (praefat. p. VI: „saeculo ut uidetur duodecimo scriptus"): immo saeculo XI fere medio non esse V recentiorem illa docent ectypa.

7) Codicis W descriptionem uberiorem videsis in CHGV. p. 15 17.

rum autem ordinem plerumque inmutarit[8]), suspicatus sum, — nec fefellisse me postmodo cognovi, codicum V (fol. 46 v.—67) et W (fol. 130—135 atque 147 v.—149) ectypa solis ope a Pompeio Sansaini facta nanctus, quibus continetur Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἐπισκόπων γεναμένων ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου· ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ὁ βίος τοῦ εὐσεβοῦς[9]) Κωνσταντίνου γενομένου βασιλέως ἡμῶν[10]).

Codicis W illa folia, quorum ectypa fieri iussi, cum V conlata sat multa quidem suppeditant exempla, quibus W ex V transscriptum esse clare certoque comprobatur, hic tamen pauca tantum adferre satis habeo, plura alibi prolaturus.

Vita ss. Metrophanis et Alexandri ed. Gedeon, Ἐκκλ. Ἀλήθ. 1884 p. 288 col. 2 med.: βασιλέα τὰ χριστιανῶν δάκρυα περιμάξαι δυνάμενον — pro περιμάξαι in V (fol. 48) legitur ἀπο απο ****μάξαι (sic) — nimirum inde ortum, quod περιμάξαι manu prima (V^1) exaratum corrigens seu corrumpens altera manus (V^2), qua illius vitae contextum passim interpolatum esse obiter moneo, primum quidem illis περι erasis ἀπο superscripsit, mox απο adiecit — perspicuitatis videlicet causa, quia illud ἀπο, utpote penna minus apta atque partim in rasura exaratum, correctori isti sive corruptori displicuisse videtur, — nec tamen hoc ἀπο V^2 delevit; in W autem (fol. 131 med.) ἀπὸαπομάξαι (sic) inde factum est.

Ibid. p. 287 col. 2: οἷά τις ἀετὸς ἢ σκύμνος — pro σκύμνος W (fol. 130) σκάμνος praebet (fin. vs.), qui error inde ortus est, quod in V (fol. 46 v.) vocis σκύμνος in rasura scriptae tertia littera — prioris scripturae vestigiis comparentibus — α litterae haud dissimilis facta est.

Ibid. p. 289 col. 2: ἐδόκει πᾶσιν ἀξιόμαχος καταφαίνεσθαι. — In V (fol. 49 v.) ἀξιομάχος (sic) ex ἀξιόμαχος manu 1 correctum legitur, quod V^2 induxit et supra versum ἱκανὸς πρὸς μάχην — nimirum de suo interpolans — adiecit; quam interpolationem in contextum codicis W librarius, genuina illa lectione omnino spreta, recepit.

---

8) Namque n. 1 V = n. 5 W; n. 4 V = n. 6 W; 5—7 V = 17—19 W; 8—10 V = 12—14 W; 12. 13 V = 7. 8 W; 15. 16 V = 15. 16 W; 17 V = 9 W; 19. 20 V = 20. 21 W; 22. 23 V = 22. 23 W; 25—30 V = 24—29 W; 33 V = 30 W; 35. 36 V = 10. 11 W.

9) ἐυσεβοὺς V (fin. vs.), εὐσεβοὺς W pr.

10) Hanc ss. Metrophanis et Alexandri vitam, quam primus M. I. Gedeon in ephemeride Constantinopolitana, quae Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια inscribitur, a. 1884 publici fecit iuris, — pluribus subsidiis criticis adhibitis mox editurum me praemoneo.

Ibid. p. 296 col. 1: μηδέπω δὲ κρίναντος[11]) ἀποφάσει χρήσασθαι τέως,[12]) ἐπινέμεσθαι διὰ τούτου[13]) πολλοὺς τὴν λοιμικὴν περίστασιν τῆς αἱρέσεως γέγονεν καὶ ἔπειτα,[14]) ὡς ἀπὸ μικροῦ σπινθῆρος μέγα πῦρ ἐξεκαίετο. — In V (fol. 51 v.) γέγονεν induxit V² — duabus lineis parum perspicuis ductis — et συνεβαινεν (sine accentu) superscripsit; — in W autem haece leguntur (fol. 134): μὴ δέ πω δὲ κρίναντος — — — περί|στασι (sic) τῆς αἱρέσεως γέγονε (linea infra hanc vocem ducta, adnotavit librarius in margine interiore: ἄλλως συνέβαινε) δὲ (sic) ἔπειτα κτλ., — unde elucet istum librarium nec lineas illas, quibus V² vocem γέγονεν induxit, perspexisse et καὶ in V per compendium sic sane scriptum, ut neglegentius si legas cum δὲ particulae compendio facile confundas, pro δὲ habuisse.

Ibid. p. 326 col. 1: Οὕτως οὖν ὁ Ἄρειος ἔτι ζῶν κατέβη εἰς ᾅδην[15]), ὑπ' ὄψιν ἰδὼν τῶν ἐντέρων[16]) αὐτοῦ[17]) κατάσπασιν, τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἐναπολλύμενος[18]), καὶ τῇ καταδίκῃ τοῦ Δαθὰν κατορυγεὶς[19]), κτλ. — In V (fol. 66) post vocem Κορὲ librarius spatium septem fere litterarum capax de industria vacuum reliquit propterea, quod hic membranae locus damnum passus est, stilo scilicet ad lineam, infra quam litterae haererent, perducendam iusto violentius adhibito. Quod cum codicis W librarius non intellexisset, ipse quoque post eandem vocem spatium vacuum (trium quattuorve capax litterarum) reliquit.

---

11) κρίνοντος Gelasius Cyzicenus II, 2 (Migne *P. G.* LXXXV, 1228 C).

12) Immo post χρήσασθαι interpungendum est cum codice Athoo (monasterii Βατοπεδίου, 79) — eodem illo scilicet, quo Gedeon est usus, — atque cum Gelasii editionibus (certe huius codicem Ambrosianum M 88 sup., saec. XIII, τέως praecedentibus iungere dicit Antonius Ceriani vir clarissimus, — *Monument. sacr. et profan.* vol. I p. 159, ad 793). VW autem male post ἐπινέμεσθαι interpungunt; ceterum notandum est in V post τέως V² punctum supra versum addidisse videri, — nisi forte mero casui istud punctum est tribuendum.

13) διὰ τοῦτο legendum est cum V(W) atque Gelasio.

14) Post γέγονεν potius distinguendum esse vix est quod moneam.

15) ἀδην A(thous cod.), ἄδην (ου superscr.) (accentum addidit et ου superscripsit V²) V, ᾅδου W.

16) ἐντέρων AV¹ et W in contextu (linea infra hanc vocem ducta): ἐντοσθίων V² (illo ἐντέρων inducto) et W in margine.

17) Immo αὐτοῦ cum codicibus legendum est.

18) Sic de coniectura sua scripsit Gedeon, codicis A lectionem ἐναπολλόμενος tacite corrigens; dubitari tamen nequit, quin ἐναπολόμενος *cum V(W) sit legendum.*

19) κατορυγεῖς (sic) A, κατωρυγεὶς (sic) V¹: κατορυχθεὶς V² W.

Exemplis supra adlatis facere non possum quin unum addam, quod ad «Μαρτύριον τῶν ἁγίων ι´[20]) μαρτύρων, Μαρκιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ» (fol. 67—68 V, 281—282 W) pertinet.

Acta Sanctorum m. Iunii, vol. I p. 420 = Migne, *P. G.* XX, 1536 A: Δότε δίκην, φησί, μιαροὶ πάντες· ἐπειδὴ καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἐσχήκατε, — ubi cum V legendum est: δότε δίκην, φησὶν, μίαν οἱ παντες, ἐπειδὴ κτλ.[21]). Librarius W, ad cuius codicis fidem hoc «Μαρτύριον» Papebrochius edidit, — praeterquam quod verbi φησὶν litteram paragogicam, quae dicitur, pro sua consuetudine abiecit, codicis V scripturam μί αν οἱ pro μιαροὶ habuit — nimirum litterae ν forma praeter alia deceptus.

Iam vero ad s. Basilii Acta Graeca revertenti mihi adnotandum est codicem Vallicellanum B. 14, cuius mentionem Henschenius et Papebrochius fecerunt supra laudati (p. V), non s. Basilii Ancyrani Acta, sed «Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βασιλέα ἀρχιεπίσκοπον Ἀμασείας» continere (fol. 81—85 v.), in Actis SS. m. Aprilis vol. III p. LVI—LX editum[22]); — nec ullo omnino alio bibliothecae Vallicellanae libro manu scripto inesse s. Basilii Ancyrani Acta idem docet Aemidii Martini viri clarissimi catalogus accuratissimus[23]).

Hoc «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ πρεσβυτέρου» ad codicis W fidem in Actis SS. m. Martii, vol. III p. *15—*17, Daniel Papebrochius edidit, ab Hugone Bollio Liranae Carthusiae sacerdote professo adiutus[24]), cuius adiunctae sunt ibid. p. *17 sq. adnotationes[25]).

Incipiunt haec Acta edita hisce verbis (§ 1): Ἦν οὗτος ὁ Βασίλειος κατηχῶν πάντα ἄνθρωπον περὶ τῆς ἀληθείας τῆς εἰς τὸν Χριστόν, — desinunt (§ 20): Καὶ πληρώσας τὴν εὐχὴν ὁ μακάριος Βασίλειος, ὅσπερ (leg. ὥσπερ) ὑπὸ ἡδέος ὕπνου ληφθεὶς, ἀπέδωκε[26]) τὴν ψυχήν, τοῖς σιδήροις κεντούμενος. Ἐτελειώθη δὲ ὁ μακάριος Βασίλειος ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ ἀποστάτου,

---

20) Hanc voculam (ῑ V, δέκα W) — per operarum videlicet neglegentiam — in CHGV. p. 156, 5 omissam esse obiter moneo.

21) Guilelmi Sirleti interpretatio Latina cum recte praebeat: „*Date,* inquit, *vos omnes poenam unam*", eam ad codicis V fidem factam esse in propatulo est.

22) E. Martini Catalogo di manoscritti greci esistenti nelle biblioteche italiane, vol. II (Mediolanii 1902), p. 2,12.

23) Cf. huius catalogi ind. p. 259.

24) Cf. de hoc viro doctissimo Acta SS., l. c., p. *1.

25) Hanc Actorum editionem principem perlegens haud paucos locos emendatione indigere perspexi, de quibus infra (p. 23 sq.) uberius agam.

26) In V ἀπέδωκεν, item infra ἐστιν (ἐστὶν) legi suspicor: hanc enim litteram paragogicam, quae dicitur, V invito a codicis W librario ante consonantes constanter fere abiici, codicum VW ectypis inter se conlatis, cognovi.

μηνὶ Ἰουνίῳ [27]), εἰκάδι ἐ ν ν ά τ ῃ· οὗ τὸ μαρτύριόν ἐστι πάντων ἡμῶν στήριγμα τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, δι' οὗ σοι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Notandum tamen est in V codicis fol. 261 margine superiore iisdem s. Basilii Actis μηνὶ τῷ αὐτῷ (scil. Ἰουνίῳ) κ η′ praemissum esse [28]), quod cum Latina congruit interpretatione, hic quidem ab Actis Graece editis dissentiente (l. c., p. 383 D: „Consummatus est autem B. Basilius in confessione martyrii sub apostata Iuliano, mensis Iunii [„*imo* Ianuarii“ *in margine adscripsit Papebrochius*] die vigesima o c t a v a“). Iam vero cum omnino incredibile sit linguae Graecae tam inperitum fuisse illum interpretem, ut illud ἐννάτῃ (W) cum ὀγδόῃ confunderet, haud scio an colligendum sit eum V codice, non W, usum esse, — nisi forte in hoc non ἐννάτῃ, sed η̄ idque minus clare exaratum est.

Hac interpretatione Latina nec non Papebrochii Henscheniique commentario praevio usus s. Demetrius metropolita Rostoviensis „Страданіе святаго священномученика Васілія пресвѵтера Агкѵрскаго“ Slavice conscripsit, quae narratio in Menologii Demetriani vol. III — sub die 22 m. Martii — publici facta est iuris [29]), — sic incipiens (fol. 104 v., edit. III): „Васілій святый пресвѵтеръ церкве Агкѵрскаго иже в' Галатіи града, весь бѣ прилѣжай, еже научити человѣки истинѣ христіанстѣй“, — desinens (fol. 107 v.): „Таковую молитву совершивъ, и уже чреву его разжеными тѣми рожнами ѕѣло бывшу избодену, аки сномъ сладкимъ усну, предавъ духъ свой въ руцѣ Божіи. Скончася убо святый Васілій

---

27) „Imo Ἰανουαρίῳ“ adnotavit in margine Papebrochius, — de qua coniectura infra uberius agam.

28) Cf. CHGV. p. 158, 30 („Iun. 28.“). — Haud ignoro quidem (id, quod fugisse videtur viros doctissimos, qui catalogum modo laudatum conscripsere) V^2 in huiusmodi lemmatis, quae V^1 praemiserat, numeros non nusquam commutasse, — veluti fol 46 v., in cuius margine superiore V^1 + μη(νὶ) τῷ ἀυτῷ Δ̄ recte adscripserat, V^2 hunc numerum in ϛ̄ satis neglegenter inmutavit (codicis W librarium ε̄ legisse obiter moneo), simul in margine sinistro adnotans: + μη(νὶ) τω ἀυτῷ δ̄ τῶν (τοῦ pr.) | ἁγίων μεγαλομαρτύρων νικάν|δρου καὶ μαρκἱανοῦ· | ζήτ(ει) ἔνπρωσθ(εν)· [*sic*]; item fol. 67, ubi V^1 in margine superiore itidem recte μη(νὶ) τῷ ἀυτῷ ε̄ narrationi de τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων, Μαρκιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ passione praemiserat, V^2, illo numero perperam eraso, ζ̄ adscripsit, — sed in lemmate illo Actis s. Basilii Ancyrani praemisso V^2 nihil interpolasse opinor.

29) Huius Menologii ab illo s. Demetrio diligentissime conscripti quattuorque voluminibus constantis vol. III primum Kioviae a. 1700 prodiit, — cf. Архіеп. Сергій, Полный Мѣсяцесловъ Востока, I^2 (Владиміръ, 1901), p. 272. — Tertia eiusdem Menologii editio, qua utor, Mosquae a. 1764 typis exscripta est.

во исповѣданіи мученическомъ мѣсяца Іаннуаріа[30]) ки дня. По скоромъ же Іуліана отступника убіеніи и пагубѣ многострадалное мучениково тѣло Марта въ кв день явѣ бысть от христіанъ почтено, и память его въ той день уставлена[31]). Доблественное же его страданіе всѣхъ христіанъ укрѣпило въ вѣрѣ Іисуса Христа Господа нашего, егоже слава и царство во вѣки некончаемыя, аминь" [32]).

Ceterum haud ab re monere duco adnotationem a s. Demetrio ad illius Passionis principium in margine adiectam: „изъ рукописныхъ греческихъ сокращен(о)" — i. e. *„e* (narrationibus) *manu scriptis Graecis in epitomen coactum"* — non esse ad verbum accipiendam, ut mea quidem fert opinio.

Ad recensionem 𝔄 ea quoque pertinet narratio, quam haud pauci synaxariorum praebent codices sub die 22 m. Martii proferentes[33]), quo die s. Basilii Ancyrani memoria sollemniter celebratur[34]). Exstat haec narratio in „Synaxario ecclesiae Constantinopolitanae e cod. Sirmondiano nunc Berolinensi, adiectis synaxariis selectis, opera et studio Hippolyti Delehaye" viri clarissimi optime edito (Bruxellis, 1902), col. 551,24 sqq., hoc titulo praemisso: Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας[35]). Ceterum notandum est praesidem (ἡγεμών) in hac narratione Σατορνῖνον, ut in Actis Gr., vocari, comitis autem nomen ali-

---

30) Nimirum Papebrochium secutus est s. Demetrius, „Іаннуаріа" (*Ianuarii*) reponens.

31) Cum verbis, quae diductis dedimus litteris, cf. Acta SS. Mart., III p. 380 § 6: *„Quod autem in Martio mense colatur factum dici potest occasione eleuati vel translati solenniter corporis, cum sublato e viuis tyranno, reddita Ecclesiae tranquillitas est"*.

32) Typis Rossicis uti cogor, quia Slavicos typographia nostra non habet.

33) Quod autem nonnulli libri manu scripti narrationem illam sub die 23 atque adeo 24 eiusdem mensis collocant, id merae tribuendum esse librariorum neglegentiae consentaneum est.

34) Cf. supra adn. 31.

35) Iam data occasione facere non possum, quin adnotem col. 554,5 pro ἐκκρεμαμένων λώρων, ἕνα legendum esse ἐκκρεμαμένων, λῶρον ἕνα aut ἐκκρεμαμένων [λώρων], ἕνα λῶρον. Praeterea col. 555,2 sq. pro κατακαῦσαι, quod codex S(irmondianus) praebet, codicis Mc (Parisini Coisliniani Gr. 223) lectionem κατακεντῆσαι reponendam esse censeo, conl. Act. Gr. § 20 p. *17 E πυρωθέντων δὲ αὐτῶν (scil. τῶν σιδήρων) ἐκέλευσεν ἐν (ἐν, utpote dittographiam, deleverim) αὐτοῖς κεντᾶσθαι αὐτὸν κατὰ τοῦ νώτου atque ibid., F τοῖς σιδήροις κεντούμενος.

quanto quidem corruptius quam illic praeberi (Φραβεντίῳ col. 554,1), quod tamen itidem ad communis archetypi lectionem Φρουμέντιος ducere patet.

Slavice quoque — vel potius Slavorossice — eadem exstat narratio synaxaris, e Graeco nimirum conversa. Quae interpretatio — ad fidem codicis cuiusdam Graeci facta, quem ad M* familiam [36]) pertinuisse certum est, — haud paucis est servata Synaxarii (seu „Prologi“) Slavici libris manu scriptis [37]) atque in Magnum Menologium Macarianum (Великія Минеи Четьи, собранныя всероссійскимъ митрополитомъ Макаріемъ) recepta est [38]), — utrubique sub die 22 m. Martii prolata.

Synaxarium Slavicum (Мѣсяца марта въ кв҃ день память святаго священномученика васіліа пресвѵтера агкѵрскія церкве. Той бяше при іуліанѣ законопреступницѣ, и саторнінѣ игемонѣ, агкѵрскія церкве священникъ сый [39]), cett. = Μηνὶ Μαρτίῳ κβʹ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας. Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου καὶ Σατορνίνου ἡγεμόνος, τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας ἱερεὺς ὤν) huius narrationis contextum editis Graecis paulo pleniorem praebet, veluti pro καὶ ἐρωτηθεὶς ἐπὶ ξύλου ἀναρτᾶται (Synax. eccl. CP., 552,25 sq.) ibi haec leguntur: и вопрошенъ бысть [40]), христа исповѣда истиннаго бога суща, и творца вѣковъ. И повѣшенъ бывъ [41]) на древѣ, cett. = καὶ ἐρωτηθεὶς (cf. adn. 30) Χριστὸν ὡμολόγησε(ν) τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ὄντα καὶ ποιητὴν τῶν αἰώνων, καὶ ἀναρτηθεὶς (ἀνηρτήθη?) ἐπὶ ξύλου, κτλ.

---

36) Cf. H. Delehaye in Prolegomenis ad Synax. eccl. Constantinopol. editionem, col. XXXVIII sqq. atque LII sq.

37) Cf. Sergii archiepiscopi egregium opus iam supra laudatum (Архіеп. Сергій, Полный Мѣсяцесловъ Востока), I² p. 323 sqq. atque p. 304 adn. 1.

38) Cf. Iosephi archimandritae Подробное оглавленіе Великихъ Четіихъ Миней всероссійскаго митрополита Макарія (Mosquae, 1892), partis II col. 39: [cod. Mosquensis biblioth. Synodalis, Regii (Царскій) dicti ab illius Menologii editoribus, fol. 569] память свят(а)го священномученика Васіліа, Ан҄кvрьскаго (= μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου τοῦ Ἀγκυρανοῦ). Incip.: Тои бяаше при Іуліанѣ цари преступницѣ и Саторнилѣ игемонѣ (Οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ βασιλέως τοῦ παραβάτου καὶ Σατορνίλου ἡγεμόνος).

39) Прологи или Сvнаксарій за еже страданій и чудотвореній (Mosquae 1816), vol. II, 2 fol. 66.

40) Pro бысть reponendum esse бывъ equidem reor, quas formas a librariis perfacile confundi posse vix est quod moneam.

41) Hic autem versa vice бысть pro бывъ, illo contextu Graeco conlato, equidem reposuerim.

Praeterea notanda est „Страсть свят(а)го священномученика Василіа презвυтера“ (Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου τοῦ πρεσβυτέρου), sic incipiens: „Тои святыи Василие проз'вυтер при Иуліанѣ преступъницѣ царѣ“ (Οὗτος ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ πρεσβύτερος ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου βασιλέως)[42]), — quae narratio itidem in Magnum illud Menologium Macarianum recepta necdum edita ad antiquorem, quam M*, pertinet synaxariorum familiam, qua de cf. H. Delehaye Synax. eccl. CP., prolegg. col. LII atque Sergium archiep. l. c., vol. I p. 303 sqq.

De Sozomeno atque de sacro s. Basilii officio infra acturus, iam ad Actorum Graecorum recensionem 𝔅 transeo.

Haec recensio ipsa quidem aetatem non tulisse videtur, — certe nullo adhuc codice comparuit, — qualis tamen fuerit, adumbrari saltem sine ulla difficultate potest, narrationibus infra enumerandis, quae ex 𝔅 fluxere, inter se conlatis nec non antiquioris illius Actorum Graecorum recensionis (𝔄) ratione habita.

Fluxerunt autem ex 𝔅 narrationes haece:

I) plenior — ab Ioanne Hagioelita conscripta, quae nunc primum in lucem a me protracta est (v. infra, p. 1—12). Servarunt eam tres tantum codices, quorum solus M auctoris illius nomen nuncupat, reliqui duo plane praetermittunt. Qui codices sunt

M — cod. Monacensis Gr. 3, membraneus, saec. XI fere medii[43]), forma binaria maiore (m. 0,355 × 0,255), binis columnis exaratus; hunc librum olim monasterii Constantinopolitani s. Ioannis Baptistae et Praecursoris, quod Πέτρα quoque dicebatur, fuisse tristichon iambicum ostendit, fol. 1 v., col. II atque 143, col. II manu 1 scriptum:

ἡ βίβλος αὕτη τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου,
τῆς κειμένης ἔγγιστα τῆς Ἀετίου·
ἀρχαϊκὴ δὲ τῇ μονῇ κλῆσις Πέτρα.

Praeterea hunc codicem Petrini, ut ita dicam, menologii partem esse (τὸ τρίτον τρίμηνον) notandum est[44]). — Continet fol.

---

42) Cf. Iosephi archim. librum supra laudatum, II, 39 (cod. fol. 567).

43) Saeculo XI hunc codicem non esse antiquiorem iam Albertus Ehrhardt perspexit, qui tamen perperam, ut mea quidem fert opinio, etiam de saeculo XII cogitari posse addit (*Röm. Quartalschrift,* XI, 1897, p. 166,10). Saeculo X idem codex exaratus esse Ignatio Hardt (Catal. I p. 14) minus recte videbatur, quem alii quidam male sequuntur.

44) Hoc menologium Petrinum quattuor constat partibus, quarum primam (τὸ πρῶτον τρίμηνον — Sept., Oct., Nov.) servavit cod. Lesbius monasterii τοῦ

26—32 v. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας [45]), cui titulo accedunt verba συγγραφὲν παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἁγιοηλίτου [46]) in fol. 26 margine inferiore ab ipso librario adscripta, omissa in indice [47]).

L — cod. Laurentianus plut. IV, 4, membraneus, „Montfauconio iudice, Sec. XI. ineuntis“ [48]), forma binaria, — a Bandinio l. c. p. 519—523 uberrime diligentissimeque descriptus. Continet fol. 311 v.—317 (v.?) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ἐκκλησίας, — quod „inc. Ἡδὺ μὲν θέαμα [49]), des. πρεσβεύων ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν Χριστῷ κ. λ.“ [50]), quae verba cum M congruere apparet.

A — cod. Athous monasterii Dionysii 145 (n. 3679 secundum Lambri catalogum), chartaceus, saec. XVII [51]), forma binaria. Continet (I, ιη′) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας [52]), auctoris nomen, ut L, omittens.

E codice M huc Iurievum liberalissime transmisso et Ioannis Hagioelitae narrationem et alias aliquot ipse transscripsi, LA autem codices e catalogis tantum supra laudatis mihi noti sunt, ideoque, quaenam ratio inter MLA intercedat, definire nequeo; ceterum narra-

---

Λειμῶνος n. 13, membran., saec. XI (A. Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς, Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη, I, Constantinopoli 1884—1888, p. 30—32); secundam (τὸ δεύτερον τρίμηνον — Dec., Ian., Febr.) — cod. Marcianus VII. 25, membran., „binis columnis saec. XII—XIII [*an itidem saec. XI?*] exaratus“ (H. Delehaye, Anal. Bolland., XXIV, 1905, p. 224—226); tertiam (τὸ τρίτον τρίμηνον — Mart., Apr., Mai.) — cod. Monacensis Gr. 3, membran., saec. XI; quartam (τὸ τέταρτον τρίμηνον — Iun., Iul., Aug.) — cod. Chisianus R. VII. 50, membran., „binis columnis exaratus saec. XI“ (Anal. Bolland., XVI, 1897, p. 306—308), — qui codices omnes illo tristicho iambico insigniti sunt.

45) Sic index quoque codicis contextui praemissus (πίναξ τοῦ τρίτου τριμήνου) huius narrationis profert titulum. Quem indicem ab ipso librario, non, ut Hardt, l. c., p. 22 opinabatur, alia quadam „manu non adeo multum recentiore“, exaratum esse data occasione moneo. — Adnotandum est praeterea illa (ἐν) ἄγκυρᾳ ἁγιοτάτης atque πρεσβεύωμεν (pro πρεσβεύων p. 12,8), quae apud Hardtium, l. c., p. 17 leguntur, aut operarum aut ipsius deberi neglegentiae.

46) ἁγιοκλίτου parum recte legit Hardt, l. c., p. 17 atque 19.

47) Vberiorem huius codicis descriptionem v. apud Hardtium, l. c., p. 14—22; cf. etiam Ehrhardt, l. c., p. 166 sqq.

48) Bandini, Catal. codd. mss. bibl. Mediceae Laurent., I, Florentiae 1764, p. 523.

49) Cf. supra p. V.

50) Bandini, l. c., p. 523.

51) Primam huius codicis partem (I, α′—κη′) a. 1648 exaratam esse docet librarii subscriptio (Spyr. P. Lambros, Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθ. τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἑλληνικῶν κωδίκων, I, Cantabrigiae 1895, p. 344 col. 1).

52) Lambros, l. c.

tionibus, quas singuli continent, inter se conlatis omnes hos codices sui esse iuris non sine probabilitate suspicari licet.

II) Ex 𝔅 eae quoque fluxerunt narrationes, quae in synaxariis sub die 2 (vel 1) m. Ianuarii proferuntur; quae synaxaria partim e Constantiniano profluxere Synaxario (iam deperdito), quod iussu Constantini VII Porphyrogeniti intra annos 945—959 conscriptum fuisse equidem censeo [53]), — partim e Synaxario Basiliano (*pleniore*) iam itidem deperdito, quod, iussu Basilii II (a. 975—1025) compositum, praeter alia „Menologii" — ut vulgo perperam pro Synaxario dicitur — Basilii (Migne, *P. G.* CXVII, 20 sqq.) fons fuit atque archetypum [54]).

Ad illud Synaxarium Constantinianum ea videtur ascendere narratio, cuius initium tantum in cod. P adfertur, ubi haec leguntur: (Μηνὶ Ἰαννουαρίῳ) β'. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου. Οὗτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ ἐξ Ἀγκύρας, πίστιν ὀρθὴν κεκτημένος κατὰ τὴν Βηρυτὸν, καὶ παρῄνει πάντας [55]). Quae narratio haud scio an plenior in cod. H proferatur.

---

53) Iam pauca de hoc Synaxario adnotare mihi liceat, quod quin omnium fuerit antiquissimum, omnino dubitari nequit (cf. Delehaye, Synax. eccl. CP., prolegg. col. XIV atque LV sq.). Ad idem Synaxarium ea, quae cum typicis, quae dicuntur, quodam modo coniuncta codicibus P(atmio 266) saec. X atque H(ierosolymitano s. Crucis 40) saec. X—XI continentur, ascendere, eidemque illi praemissam fuisse epistolam prooemii vice fungentem, quam ad codicis H fidem Delehaye l. c., col. XIII sq. edidit, iam idem vir clarissimus rectissime ratiocinatus ibid., col. LV, docuit. Qui tamen cum, quis ille fuerit imperator, quo iubente illud Synaxarium conscriptum erat, inquirens duplicem huius quaestionis solutionem proferat sic loquens (col. LV sq.): „Si autem temporum ratio habetur et simul generis litterarum quae auspice imperatore hac aetate colebantur, de Constantino VII (912—959) sponte cogitatio subit, nisi Leonem VI (886 - 911) in quem omnia forsitan non minus apte quadrant, praeoptemus", — equidem omnino non esse, cur de Leone VI cogitemus, censeo; immo optimo, opinor, iure illum θειότατον καὶ κράτιστον βασιλέα, quem illius epistolae adloquitur auctor, neminem alium atque Constantinum VII fuisse Demetrius Belaiev (Визант. Временникъ, III, 1896, p. 438 sq.) atque Ath. Papadopulos-Kerameus (Ἱεροσολ. Βιβλιοθήκη, III p. 90,11 [„ὡς φαίνεται"]) existimavere, quorum sententiam haud scio an illius epistolae confirmet clausula: ἀνθ' ὧν εὔξασθαι τῷ βασιλεῖ δίκαιον Τιθωνοῦ γῆρας ἢ μᾶλλον Ἀβραμιαίαν αὐτῷ γενέσθαι χρόνῳ τὴν πολιάν, κτλ. — cum carminis clausula Excerptis Constantinianis de virtute et vitio praemissi conlata: Οὐκοῦν βοάτω πρὸς Θεὸν πᾶς τις μέροψ· „Τιθωνὸν αὐτὸν δεῖξον ἄλλον ἐν χρόνοις", κτλ. (p. 3,24 sq. BW.). — Restat, ut coniecturam meam proferam Symeonem Metaphrasten et epistolam illam et Synaxarium conscripsisse.

54) Cf. Delehaye l. c., col. XXIV atque Anal. Bolland., XIV, 1895, p. 406 sq.

55) A. Dmitrievski, Τυπικά (А. Дмитріевскій, Описаніе литургическихъ рукописей, хранящихся въ библіотекахъ православнаго Востока. Томъ I. Τυπικα. Часть I), Kioviae 1895, p. 39.

Ad Synaxarium autem illud B a s i l i a n u m antiquius pleniusque haece pertinent narrationes:

1) interpretatio Slavica, quam instar codicis esse Graeci vix est quod moneam, cuique primum attribuo locum, utpote reliquis narrationibus pleniori.

Въ тойже день святаго мученика васіліа от агкvры.

Сей святый мученикъ васілій бяше въ царство ѕлочестиваго іуліана, изʼ агкvры града. И за еже христа чести и проповѣдати, ятъ бысть, и представиша его предʼ игемономъ сатурніломъ. И исповѣда христа предʼ нимъ со многимъ дерзновеніемъ. тѣмъ повѣшенъ и строганъ бывъ [56]) немилостивно. Таже от агкvры веденъ бысть въ константінь градъ, и тамо паки строганъ бысть. Посемъ протяженъ бывъ [бысть ?], яко скочити составомъ ручнымъ ему от ра<ме>нъ, таже [57]) на ременіе кожу его срѣзаша, и желѣзными рожны разжеными сбодоша тѣло его: И вся [58]) доблественнѣ терпяше, пріемля помощь божіимъ заступленіемъ. и въ пещь огненную вверженъ, преславно же молитвами невражденъ сохраненъ бысть. Посемъ въ кесарію связанъ ведеся, и княземъ осудися ѕвѣремъ на изʼяденіе. Святому же помолшуся, и львицею скончанъ бывъ, и страданія вѣнецъ воспріятъ. Священныя же его мощи, нѣцыи от сродникъ и друговъ прилѣжнѣ собравше, вонями и понявами обвивше, съ великою честію погребоша вʼ нарочитѣмъ мѣстѣ. И послѣди храмъ честенъ тамо содѣлаша [59]).

Quae sic fere Graece reddi possunt: Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ — (scil. Ian. *1*) — (μνήμη) τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου (τοῦ) ἐξ Ἀγκύρας [60]). — Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Βασίλειος ὑπῆρχεν (vel ἦν) ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ δυσσεβοῦς Ἰουλιανοῦ ἐξ Ἀγκύρας τῆς πόλεως· καὶ διὰ τὸ (τὸν) Χριστὸν σέβεσθαι καὶ κηρύττειν ἐκρατήθη καὶ παρέστη τῷ ἡγεμόνι Σατουρνίλῳ, καὶ ὡμολόγησε(ν τὸν) Χριστὸν ἐνώπιον (vel κατενώπιον) αὐτοῦ μετὰ πολλῆς παρρησίας· ὅθεν ἐκρεμάσθη καὶ ἐξέσθη ἀνηλεῶς. ἀπὸ δὲ Ἀγκύρας ἤχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐκεῖ πάλιν (vel αὖθις) ἐξέσθη. μετὰ ταῦτα ταθεὶς (ἐτάθη ?) ὡς ἐξαρθρωθῆναι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὤμων, εἶτα ἐλωροτομήθη καὶ σιδήροις πυρωθεῖσιν

---

56) Pro бывъ reponendum esse б ы с т ь reor, conl. n. 2.

57) Sic illa „от ранъ. Таже“ edita corrigenda esse puto.

58) Post hanc vocem per librariorum neglegentiam facillime intercidere с і я potuit.

59) Synaxarii Slav. [cf. adn. 39] vol. II, 1 fol. 1 v., sq.; cf. Menologii Demetriani vol. II fol. 226 v.

60) Cf. cod. Paris. 1582 saec. XIV: (Ian. *1*) Βασιλείου τοῦ ἐξ Ἀγκύρας (Synax. eccl. CP., 366,42 sq.).

ἐκεντήθη τὸ σῶμα· καὶ πάντα <ταῦτα?> ἀνδρείως (vel γενναίως) ὑπέμενε(ν), τῇ τοῦ Θεοῦ σκέπῃ βοηθούμενος. καὶ εἰς κάμινον πυρὸς ἐμβληθεὶς παραδόξως ταῖς εὐχαῖς ἀβλαβὴς ἐρρύσθη. μετὰ ταῦτα εἰς Καισάρειαν δεδεμένος (vel δέσμιος) ἤχθη καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος κατεκρίθη τοῦ θηριομαχῆσαι[61]). τοῦ δὲ ἁγίου εὐξαμένου (vel προσευξαμένου), ὑπὸ λεαίνης τελειωθεὶς τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον ἐκομίσατο. τὰ δὲ ἱερὰ αὐτοῦ λείψανα τῶν τινες συγγενῶν καὶ φίλων ἐπιμελῶς συλλέξαντες, ἀρώμασι(ν) καὶ ὀθονίοις ἐνειλήσαντες, μετὰ τῆς μεγάλης τιμῆς ἔθαψαν ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ, καὶ ὕστερον ναὸν τίμιον ἐκεῖ ἐποίησαν.

2) Synaxarium (vulgo male „Menologium“ dictum) Basilii, col. 238 C,D ed. Migne: Μηνὶ τῷ αὐτῷ β΄. Ἄθλησις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλείου. — Ὁ μάρτυς Βασίλειος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουλιανοῦ τοῦ Πχραβάτου· ἐγένετο δὲ ἀπὸ Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας. διὰ δὲ τὸ τὸν Χριστὸν σέβεσθαι καὶ ὁμολογεῖν ἐκρατήθη καὶ παρέστη τῷ ἡγεμόνι Σατορνίνῳ, καὶ πάλιν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐρωτηθεὶς, εἰ πιστεύει τῷ Χριστῷ, μεγάλῃ φωνῇ ἐξεῖπε μὴ εἶναι Θεὸν ἄλλον πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐκρεμάσθη καὶ ἐξέσθη ἰσχυρῶς. ἀπὸ δὲ Ἀγκύρας δέσμιος ἐπέμφθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ πάλιν ἐβασανίσθη παρὰ τοῦ ἐπάρχου ἰσχυρῶς· εἶτα ἐνεβλήθη εἰς κάμινον πυρὸς, καὶ ἐξῆλθεν ὑγιής. καὶ τότε ἀπεστάλη εἰς Καισάρειαν, ἵνα θηριομαχήσῃ. ἐκεῖσε δὲ ἀπελθὼν δεδεμένος, ἔστη εἰς τὸ θέατρον ἐν ἡμέρᾳ ἱπποδρομίας, καὶ τότε ἀπελύθη ἀγρία λέαινα λιμώξασα πρότερον, ἵνα καταφάγῃ αὐτόν. ἰδὼν δὲ ὁ ἅγιος τὸ θηρίον ἐρχόμενον ἐπ᾽ αὐτὸν ἤρξατο προσεύχεσθαι, καὶ προσευχόμενος[62]), συγχωρήσει Θεοῦ, ἐβρώθη ὑπὸ τοῦ θηρίου, καὶ οὕτως ἐτελειώθη.

3) Synax. eccl. CP. ed. Delehaye, 366,46: Βασιλείου μαρτυρήσαντος ἐν Καισαρείᾳ. — Οὗτος ἦν ἐπὶ τοῦ δυσσεβοῦς Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἐξ Ἀγκύρας τῆς πόλεως. Διὰ δὲ τὸ Χριστὸν σέβεσθαι καὶ κηρύττειν συσχεθεὶς παρέστη Σατορνίνῳ τῷ ἡγεμόνι· οὗ κατενώπιον τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας ξέεται. Ἐκ δὲ Ἀγκύρας ἀπαχθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, αὖθις ξέεται καὶ ἐπὶ τοσοῦτον τείνεται, ὡς ἐξαρθρωθῆναι τοὺς δακτύλους αὐτοῦ· εἶτα λωροτομεῖται καὶ σιδήροις πυρωθεῖσιν κεντεῖται τὰς σάρκας καὶ εἰς πυρὸς ἐμβάλλεται κάμινον· ἧς παραδόξως ῥυσθεὶς καὶ εἰς Καισάρειαν ἀπαχθεὶς, λεαίνης ἀφεθείσης αὐτῷ, τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον ἐκομίσατο[63]).

---

61) Ad verbum: τοῖς θηρίοις εἰς κατάβρωσιν.

62) Hoc (προσευξάμενος quoque possis) pro ed. προσερχόμενος reposui, interprete Latino praeeunte („oransque“).

63) Haec narratio praeter cod. F (Laurent. San Marco 787, a. 1050 scr.), ad cuius fidem Delehaye eam edidit, etiam in cod. Ba (Parisino 1589, saec. XII)

Notatu sane haud indignum est in his narrationibus, quae ad illud pertinent Synaxarium Basilianum, presbyteratus s. Basilii omnino nullam fieri mentionem. Nimirum aut per meram neglegentiam, aut de alio sancto agi ratus (cf. adn. 74) hic synaxarista gradu, ut ita dicam, deiecit s. Basilium, ἱερομάρτυρα sic ad simplicem martyrem redigens [64]), — nisi forte in antiquiorem illum synaxaristam (Constantinianum dico) istius omissionis culpa conferenda est, quod tamen equidem minus probabile esse putaverim.

Denique commemorandum est s. Basilii officium ecclesiasticum, quod die 22 m. Martii celebratur, praeter alia sacra carmina etiam canonem ab Iosepho hymnographo conscriptum continens [65]). Quod officium quin Acta Graeca ad recensionem 𝔅 pertinentia referat, dubitari non potest, — cf. stich. 3 (fol. 109): Украшенъ ранами Божественными,* *от града во градъ связанъ теклъ еси,** связуяй мучителя,* и твоихъ стопъ шествіе исправляя :* и абіе *въ Кесарійскій градъ вшедъ,* въ томъ конецъ блаженный пріялъ еси;* Iosephi canon. od. V, 2 (fol. 110 v.) Съ веселіемъ желѣзными,* мучениче, обложе́нъ узами,* мѣста от мѣстъ претеклъ еси,* сими якоже монисты* красуяся, Васіліе; ibid. V, 4 Утверждся благодатію креста,* претерпѣлъ еси далекій и лютый путь,* бѣдно гонимь; — ibid. IV, 3 Простерта и всюду изчленяема (ἐξαρθρούμενον),* укрѣпляше тя Слово,* иже на крестѣ простреся, Васіліе. — Fornax quoque commemoratur [66]), verum tamen nec illius miraculi de ea facti, nec leaenae ulla fit mentio, nec omnino disertis verbis usquam in hoc dicitur officio, quonam tandem confectus cruciatu animam s. Basilius efflaverit.

E canon. IX, 4 (fol. 112 v.): Земля Божественнымъ погребеніемъ освятися* священнаго и Божественнаго твоего, Васіліе, тѣлесе (Ἡ γῆ τῇ θείᾳ ταφῇ ἡγιάσθη* τοῦ ἱεροῦ καὶ θείου σου, Βασίλειε, σώματος), haud scio an colligendum sit die 22 m. Martii s. Basilii reliquias sollemniter sepultas fuisse [67]), — quae postmodo, ut par

---

et Da (Bodl. Misc. 233, a. 1307 scr.) exstat. — In cod. Bodleiani modo laudati subscriptione a Delehayeo l. c., col. XVI, adlata non ἐν Γένζ, sed ἐκ γένους legi obiter moneo, cf. Coxe, Catal. codd. mss. bibl. Bodl., I, 786.

64) Aliter eundem sub die 22 m. Martii fecisse iam norunt legentes (cf. supra p. XI—XIII).

65) Menaea Slav. m. Mart., fol. 108 v.—112 v. (ed. Kioviensis a. 1811). — Menaea Graece edita nancisci nondum potuisse me praemoneo.

66) Iosephi canon. od. VII, 4 (fol. 111 v.): Яко злато въ пещи мукъ,* просіялъ еси жгомь,* и изображеніе страстей Божественныхъ бывъ,* вопіялъ еси, Васіліе мудре :* благословенъ еси, Боже отецъ нашихъ.

67) Quod a. 363 aut 364 factum esse existimo.

est, causa fuit memoriae huius martyris quotannis illo die celebrandae [68]).

Iam data occasione etiam de passionis s. Basilii tempore quaestionem strictim attingere mihi liceat. Papebrochii quidem errorem, qui s. Basilium anno *363* die 28 *Ianuarii* passum esse opinatus erat [69]), iam dudum Tillemont refellit, illud anno *362* die 29 m. *Iunii* factum esse demonstrans [70]), — recte sane, nisi quod pro 29 ad V codicis fidem *28* reponendum esse videtur [71]). Quod autem ad narrationes illas pertinet (p. XV sqq.), quae in synaxariis sub die 2 vel 1 m. Ianuarii proferuntur, ad *2* quidem huius mensis diem propterea referri eas existimaverim, quod eodem fere errore iam Actorum s. Basilii Graecorum recensio 𝔅, unde illae fluxerunt narrationes, inquinata erat — nimirum inde orto, quod recensionis 𝔄 codex ab recensionis 𝔅 auctore adhibitus pro genuinis illis μηνὶ ἰουνίωι κη̅ (cf. p. X) per librariorum neglegentiam μηνὶ ἰαν(ν)ουαρίωι *u̅* (aut κη̅, quod postmodo demum in *u̅* abiit) male praebuerat [72]); — quod autem in nonnullis synaxariorum codicibus narrationes illae sub die *1* m. Ianuarii proferuntur, id merae librariorum neglegentiae tribuendum esse equidem censeo [73]).

S. Basilium, qui in synaxariis sub die 2 (vel 1) Ianuarii commemoratur, ab eo, cuius memoria m. Martii die 22 celebratur, diversum esse Bollandi successores supra laudati (p. V) perperam adfirmavere, — qui error passim propagatus etiam in Menologium Demetrianum inrepsit [74]) atque omnino iusto tenaciorem sese praebuit praebet-

---

68) Cf. supra p. XI adn. 31.

69) Act. SS. Mart., III p. 380 § 6.

70) Lenain de Tillemont Mémoires pour servir à l'histoire ecclésiastique des six premiers siècles, VII, Paris. 1700, p. 374 sq. 379.

71) Cf. supra p. X atque adn. 28.

72) Apte contulit Papebrochius l. c. Theophanis locum (p. 53,3 Br.): ϑεόκταντος γέγονε [Iulianus] τῇ κϛʹ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνός, ubi Ἰουνίου requiri consentaneum est; quem errorem e fonte, unde Theophanes hausit, inrepsisse Exc. Barocciana ostendunt (cod. Barocc. 142 fol. 219 v.): ἐσφάγη δὲ τοῦ (leg. τῇ) εἰκοστῇ ἕκτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνός.

73) Cf. adn. 33. — Aliter existimare videtur H. Delehaye v. cl., haec ad Synax. eccl. CP. 366, 44 adnotans (p. 978): „*Ex Basilio episcopo Caesariensi* (*Ian. 1*[2]) *et Basilio martyre Ancyrano* (*Mart. 22*[1]) *confictus est Basilius Ancyranus martyr Caesariensis*".

74) Menol. Demetr. vol. II fol. 226 v., ubi sub die 1 m. Ianuarii s. Basilii passioni breviter enarratae haec subiungitur adnotatio: Вѣстно же буди, яко два суть святіи мученицы Васіліи Агкѵрскія, единъ пресвѵтеръ, иже Марта

que[75]), quamquam a Tillemontio iam dudum disertissime refutatus est[76]).

Illa Ioannis Hagioelitae narratione antiquiora esse Acta 𝔄 Papebrochius Hensheniusque divinaverunt potius quam demonstraverunt, quorum argumenta (p. V) vix est quod singillatim perpendantur. Hoc tantum adnotare satis habeo: in Ioannis narratione cum fornax a s. Basilio sine noxa tolerata commemoretur (p. 11,24 sqq.), cuius miraculi nulla omnino in Actis 𝔄 fit mentio, — et narrationem illam et ipsam, ut par est, Actorum recensionem 𝔅, qua usum esse Ioannem certum est, Actis 𝔄 recentiores esse apparet.

Haec s. Basilii Acta, qualia codices VW praebent, *„conscripta“* esse *„ab iis qui martyrio eius praesentes interfuere“* (p. V), Bollandi successores supra laudati coniecerunt, videlicet illis οὗ τὸ μαρτύριόν ἐστι πάντων ἡμῶν στήριγμα τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, quae in Actorum editorum clausula leguntur (p. X), potissimum nisi. Quae tamen coniectura tam leviculo fulta argumento num recte se habeat, equidem subdubito. Immo, si Sozomeni examinabimus narrationem[77]), quem omnium de s. Basilio

---

к͞в почитается: а другій сей, иже бѣ от непосвященныхъ, обаче въ едина времена но не во единомъ мѣстѣ от царя Іуліана и игемона Сатурніна страдаша.

75) Certe Sergius quoque archiepiscopus (Полный Мѣсяцесловъ Востока, II, 2², Владиміръ, 1901, p. 113) s. Basilium hieromartyrem Ancyranum (Mart. 22) a martyre homonymo (Ian. 1) distinguendum esse ait, licet in officio sacro ille cum hoc confusus sit.

76) *Mémoires,* VII p. 729: „Je pense qu'on pourroit bien croire aussi que ce n'est qu'un mesme Saint qu'on a mis à Cesarée parcequ'il y avoit peutestre quelques parties de ses reliques, et que le reste est une addition des Grecs. Deux Basiles tous deux d'Ancyre, pris et tourmentez de mesme dans cette ville, morts dans un mesme temps, tous deux soûs un Gouverneur nommé Saturnin, quoique la Galacie et la Cappadoce eussent chacune leur Gouverneur; tout cela forme une idée assez bizarre, et où il est aisé de presumer de la fausseté“.

77) Sozom. V, 11, 7 (ed. Hussey): λόγος δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον μαρτυρίᾳ τὸν βίον μετελθεῖν Βασίλειον πρεσβύτερον τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ἐκκλησίας — — —. (9) ὁ δὲ Βασίλειος περὶ τὸ δόγμα σπουδαῖος γεγονώς, ἐφ' ὅσον μὲν ἦρχε Κωνστάντιος, τοῖς τὰ Ἀρείου φρονοῦσιν ἀντέπραττε καὶ διὰ τοῦτο ψήφῳ τῶν ἀμφὶ τὸν Εὐδόξιον ἐκωλύθη ἐκκλησιάζειν. (10) ἐπεὶ δὲ Ἰουλιανὸς μόνος τὴν ἀρχὴν διεῖπεν, ὁ Βασίλειος περιιὼν τοὺς χριστιανοὺς δημοσίᾳ καὶ περιφανῶς προυτρέπετο τῶν οἰκείων ἔχεσθαι δογμάτων καὶ μὴ τοῖς Ἑλλήνων θύμασι καὶ σπονδαῖς μιαίνεσθαι, ἀντ' οὐδενὸς δὲ ἡγεῖσθαι τὰς γινομένας εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ βασιλέως τιμάς, προσκαίρους ταύτας ἀποφαίνων ἐπὶ μισθῷ διηνεκοῦς ἀπωλείας. (11) ταῦτα σπουδάζων, ἐν ὑπονοίᾳ τε καὶ μίσει παρὰ τοῖς ἑλληνισταῖς ὤν, δημοσίᾳ θύοντας ἰδὼν ἔστη καὶ μέγα ἀνοιμώξας ηὔξατο μηδένα χριστιανὸν τῆς τοιαύτης πειραθῆναι πλάνης. ἐκ τούτου

testium antiquissimum primus Tillemont adscivit[78]), eiusque rei rationem habebimus, quod ille non modo nihil eorum commemorat, quae inter s. Basilium et Iulianum evenisse Acta edita referunt, verum etiam invito Iuliano huiusmodi martyria facta esse addit[79]), — haud scio an potius colligendum sit editis illis simpliciora brevioraque olim exstitisse s. Basilii Acta, quibus Sozomenus usus est quaeque postea demum Actorum 𝔄 auctor, cum enarraret, nimirum odio in Iulianum commotus amplificavit.

Acta 𝔅 quin ex 𝔄 profluxerint, vix quisquam, opinor, dubitabit, qui cum his vel solam Ioannis Hagioelitae narrationem contulerit, quamquam hic scriptor illa Acta (𝔅) enarrans quaedam de industria praetermisit, veluti nec mensis nec diei mentionem fecit, quibus s. Basilius decesserat a leaena devoratus, quosque, ut par est, in Actorum 𝔅 clausula indicatos fuisse certissimum est; item quae Actorum 𝔄 § 2 narrantur, quaeque etiam in Acta 𝔅 transisse equidem reor, omnino reticere maluit Ioannes, — breviandi videlicet studio adductus.

Actis 𝔅 iam Iosephum hymnographum († circiter a. 883) in canone componendo usum fuisse supra monui, unde hanc s. Basilii Actorum recensionem saeculo IX fere medio recentiorem non esse apparet.

Huius autem recensionis auctor, antiquioribus illis Actis 𝔄 usus, amplificandi operam ab horum auctore incohatam perfecisse videtur, haud pauca — de suo nimirum — addens, veluti Ancyra fuisse oriundum s. Basilium (p. XV sqq. et p. 2,31 sq.) atque πίστιν ὀρθὴν κατὰ τὴν Βηρυτὸν κεκτῆσθαι (p. XV), item ὁποίων γονέων γέγονε καὶ τίνων καὶ ὅπως ἐχόντων περιουσίας τε καὶ σεβάσματος (p. 2,34 sq.), docuit. Idem ad legentium vel audientium animos vehementius commovendos et Iuliani βδελυρίαν καὶ δαιμονικὴν ὑπουλότητα (p. 7,9 sqq.) et s. martyris cruciatus tormentaque disertius, quam Actorum 𝔄 auctor, depinxit atque adeo miraculum illud (p. 11,24 sqq.) excogitavit, devorandumque denique Caesareae s. Basilium leaenae tradidit.

Cur autem idem, Actis 𝔄 omnino invitis, Constantinopolim s. martyrem abduxerit, equidem sic fere explicandum esse puto: ille cum ex Actorum 𝔄 codice, quo usus est, s. Basilium quidem Ancyrae

---

δὲ συλληφθεὶς παρεδόθη τῷ ἡγουμένῳ τοῦ ἔθνους καὶ πολλὰς βασάνους ὑπομείνας παρὰ πάντα τὸν ἀγῶνα ἀνδρείως τὴν μαρτυρίαν διήνυσε. — Cf. Cassiodori *Hist. trip.* VI, 14 atque Niceph. Call. *H. E.* X, 10.

78) *Mémoires*, VII p. 375 sq. 729.

79) Sozom. V, 11, 11 καὶ τὰ μὲν ὧδε, εἰ καὶ παρὰ γνώμην τῷ βασιλεῖ ἀπέβη, οὐκ ἀγεννεῖς οὐδὲ ὀλίγους μάρτυρας καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἡγεμονίας ἀπέδειξε γεγενῆσθαι.

μηνὶ Ἰαννουαρίῳ [80]) decessisse cognosset, Iulianum vero cui praesenti contumelias gravissimas ab ipso martyre inlatas fuisse eadem Acta (§ 16) adfirmant, a. 362 mense Ianuario Constantinopoli commoratum esse sciret [81]), — illud Ἰαννουαρίῳ ex Ἰουνίῳ per meram librariorum neglegentiam corruptum esse ignorans, s. Basilium Ancyra Constantinopolim abducendum curavit.

Quod vero Caesareae templum in s. Basilii honorem exstructum fuisse (p. XVI) Acta 𝔅 rettulere, id ab horum auctore temere excogitatum esse vix quisquam, opinor, existimabit; immo quin illud templum ibi re vera exstiterit, non est quod dubitemus, atque adeo cogitari potest id ipsum postmodo opinionis oriendae occasionem certe Caesariensibus praebuisse, quam Actorum 𝔅 auctor secutus esse videtur, — scilicet Caesareae, non Ancyrae s. Basilium decessisse [82]).

Praeter illam de s. Basilii passione narrationem idem Ioannes „Vitam s. Nicetae hegumeni monasterii Mediciensis“ conscripsit, quae codicibus MA continetur [83]) et a Tryphone Evangelide ad codicis M fidem edita est [84]). In ea conscribenda usum esse Ioannem s. Nicetae († a. 824) Vita a Theostericto scripta (Act. SS. April. I p. XXII—XXXII) iam H. Delehaye v. cl. perspexit [85]).

Saeculo X vixisse Ioannem veri simillimum esse mihi quidem

---

80) Cf. supra p. XIX.

81) Cf. Clinton Fasti Romani, I p. 448.

82) Cf. Tillemont *Mémoires,* VII p. 729 (v. supra adn. 76).

83) Cod. M fol. 51—65 v.: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικήτα ἡγουμένου μονῆς τοῦ Μηδικίου (μηδιαίου male L), — συγγραφεὶς (συγγραφὲν M', quod corr. manus quaedam recentior) παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἁγιοηλίτου. Verba συγγραφεὶς — Ἁγιοηλίτου in M margine inferiore scripta sunt, in L omissa, cf. Lambros l. l. (adn. 51) p. 344, I, κ.

84) Τρ. Ε. Εὐαγγελίδου Οἱ βίοι τῶν ἁγίων (Athen. 1895), p. 286—313. — Hanc quoque Ioannis Hagioelitae narrationem totam ex M transscripsi aliquando editurus, meumque apographon postmodo cum editione principe modo laudata conferens haud paucos in hac deprehendi errores, veluti p. 287,4 ἐπάνω praebet pro ἐπὰν (M); vs. 9 sq. ἀπεχωρίσατο pro ἀπεχαρίσατο (M); vs. 12 προτέρους pro πατέρας (M); vs. 17 ἐλευθέρως pro ἐλευθερίως (M); vs. 20 ἐνερρίπτοντες pro ἀναρρίπτοντες (ἀναρρείπτοντες M¹ fin. fol. 51, ἀνερρείπτοντες M²); vs. 21 sq. ἐξερευγομένοις (an typoth. error?) pro ἐξερευγομένους (M); vs. 28 αὐτὰ ποιῶν ἐκ Δαμασκοῦ pro τὰ αὐτὰ ποιῶν ἐν Δαμασκῷ (M); vs. 29 ἀσεβοῦς pro ἀσεβοῦς καὶ ἀσεβῶς (M). Praeterea notandum est eiusdem paginae vs. 5 πάσοις ἐνώπιον τῆς βουλῆς ἐπαίνοις κατέστεψεν legi, ipso quidem editore adnotante πάσης M praebere.

85) Analecta Bollandiana, XV, 1896, p. 320.

videtur, — certe nec IX fere exeunte antiquiorem eum esse[86]) inde perspicitur, quod Theosterici narratione usus erat, nec XI ineunte recentiorem esse codicis L aetas ostendit.

Iam restat, ut Georgio de Laubmann bibliothecae Regiae Monacensis praefecto clarissimo quam maximas agam gratias, quo humanissime permittente factum est, ut codex M anno 1903 Iurievum transmitteretur.

86) Cf. Ehrhard, Röm. Quartalschrift, XI, 1897, p. 169.

SIGLORVM CONSPECTVS.

M — cod. Monacensis Gr. 3, saec. XI (p. XIII sq.).
L — cod. Laurentianus pl. IV, 4, saec. XI (p. XIV).
A — cod. Athous mon. Dionysii 145, saec. XVII (p. XIV).
S^a S^b — narrationes synaxares, quae ad s. Basilii Actorum recensiones 𝔄 𝔅 pertinent (p. XI sqq. XV sqq.).
T — Vetus Testamentum.
T^s — Veteris Testamenti cod. Sinaiticus.

D i d u c t i s litteris ea in contextu Graeco significavi, quae ad verbum cum Actis Gr. a Papebrochio editis congruunt.

fol. 26 M

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΚΥΡΑΙ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

συγγραφὲν

παρὰ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἁγιοηλίτου.

Ἡδὺ μὲν θέαμα ταῖς φιλοσωμάτοις καὶ φιλοκόσμοις ψυχαῖς καὶ λειμὼν παντοίοις καὶ ποικιλοχρόοις κομῶν φυτοῖς τε καὶ ἄνθεσιν· ἔνθα γὰρ τείνουσι τὴν ὀπτικὴν αἴσθησιν, πολὺ τὸ τέρπον πρὸς ἑαυτὰς ἐπισπῶνται, μαλθακιζόμεναι οἱονεί πως καὶ διαθρυπτόμεναι καὶ πρὸς τὸ λεῖον καὶ ἐκκεχυμένον τῆς ἡδονῆς παρεκκλίνουσαι (τοιοῦτον γὰρ ἔχει τὸ τέλος τὰ τοῦ κόσμου τερπνά)· καὶ πῇ μὲν τὸ κοκκοβαφὲς τῶν ῥόδων ἔτερψε, πῇ δὲ τὸ λευκὸν τῶν κρίνων πρὸς ἑαυτὸ ἐπεσπάσατο, καὶ ὧδε τοῦ βαλσάμου τὸ εὔοσμον ἠρέμα προσεκαλέσατο, ἐκεῖ τὸ φιλήνεμον τῆς πίτυος ὑπεσύρατο καὶ κατεγοήτευσεν, ἄλλοθεν τῶν μήλων τὸ ἠλεκτρῶδες ὑπέσανε καὶ κατέθελ|ξεν, ἔστι col. II δ' ὅτε καὶ τὸν λάρυγγα κατεγλύκανεν, ἔνθεν τὸ μαλακὸν τῆς ἀγρώστιδος τὰ τῆς στρωμνῆς προηυτρέπισε, — καὶ πάντα ταῦτα διὰ τῆς τῶν ἔξωθεν αἰσθήσεων βίας οἱονεὶ προσγαιώσαντα τὰς ψυχὰς ἐκείνας πέπεικε πρὸς τῷ τέλει βαρύ τι στενάξαι καὶ μύχιον καὶ τὴν στέρησιν τῶν τοιούτων ἀπολοφύ-

---

μηνὶ τῷ αὐτῷ (scil. Μαρτίῳ) κβ' titulo praemittit M in summo margine 3 ἁγιωτάτης M : om. AL 4 τοῦ θεοῦ AM : om. L post ἐκ|κλησίας add. M πάτερ εὐλόγησον. 5 sq. συγγραφὲν — ἁγιοηλίτου M (in imo margine) : om. AL 8 καὶ post ψυχαῖς om. L (?) 13 sq. πῇ — πῇ M 14 ὧδε, M

ρασθαι καὶ τῆς ἡδονῆς τὸ περιὸν ἀποσείσασθαι· ἡδύτερον δὲ ἀσυγκρίτως ταῖς φιλοκάλοις καὶ φιλοθέοις γραφὴ μαρτυρικοὺς ἄθλους διεξιοῦσα καὶ στάδια καὶ παλαίσματα, θυμούς τε τυράννων καὶ ἡμερότητας μαρτύρων μετὰ γενναιότητος, μελῶν ἀποκοπὰς, καμίνους πῦρ ἀκάματον τρεφούσας καὶ μικρόν τι δυναμένας λυμήνασθαι τοὺς διὰ Χριστὸν ἐμβεβλημένους ἢ οὐδὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ, τὸ δὴ θαυμαστότερον, ἐν ταῖς ἥτταις fol. 26 v. τὰς νίκας ἀναφανδὸν ἀποδεικνῦσα | καὶ διὰ τῶν θλιβερῶν τὰ τῆς χαρᾶς ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πασχόντων καὶ ἀκουόντων ἀνέκφραστα προενσπείρουσά τε καὶ ταμιεύουσα.

τίς γὰρ καὶ σήμερον ἐπ' ἐκκλησίας ἀκροώμενος τῶν ἀθλητικῶν ἀνδραγαθημάτων Βασιλείου τοῦ ἱερέως καὶ μάρτυρος οὐκ ἐπιλάθηται παντὸς θλιβεροῦ καὶ αὖ ἡδυντοῦ, ἃ συχνάκις εἴωθεν ἀντιπαρεισάγειν ὁ παρὼν βίος, καὶ ὅλος ἔνθους γένηται καὶ τῆς ἀψευδοῦς ἡδονῆς ἔμπλεως, ἐπιποθῶν πτέρυγας ἀετείους ἀναλαβέσθαι καὶ ὑψωθῆναι ὡς εἰς οὐρανὸν, ὥστε καταπτῆναι τάχιον καὶ καταπαῦσαι, ἔνθα τὸ μαρτυρικὸν σκῆνος ἐμπεριέχεται ἤ τι μικρὸν ἐκείνου λείψανον ἢ κόνεως τὸ βραχύτατον; ἐγὼ μὲν γὰρ τέως ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος καὶ τὸν μάρτυρα τῇ γλώττῃ περιφέρων οὐκέτ' ἀνεκτῶς ἔχω μὴ col. II καὶ τοῖς τούτου ἐπεντρυφᾶν διηγήμασιν, οἶμαι | δὲ, καὶ πᾶς· καὶ ἐπεὶ τῷ πόθῳ ἡττώμεθα, φέρε δὴ φέρε τῆς διηγήσεως ἀρκτέον ὡς δύναμις.

Βασίλειος ὁ ἱερεὺς καὶ μάρτυς, ὁ ἐκ σπαργάνων αὐτῶν καθιερωθεὶς τῷ Θεῷ καὶ τῷ ποτίμῳ καὶ ζωογόνῳ γάλακτι τῆς πίστεως στοιχειωθεὶς καὶ ἐν οἴκῳ Κυρίου ὡς ἐλαία κατάκαρπος αὐξηθεὶς, προϊόντος δὲ τοῦ καιροῦ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἱερεὺς τελειωθεὶς καὶ θύων ἀνεπαισχύντως τὸν ἀμνὸν καὶ ποιμένα καὶ ἀρχιερέα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ἁγναῖς ταῖς χερσὶ καὶ τῇ καρδίᾳ καὶ ὕστερον θύσας ἑαυτὸν διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τῷ ἀοράτως θυομένῳ καθ' ἑκάστην ὑπ' αὐτοῦ, ὥρμητο μὲν ἐκ πόλεως Ἀγκύρας τῆς Γαλατίας, ἧς τὸ περιφανὲς καὶ ὀχυρὸν καὶ εὐφύλακτον αὐτὴ ἡ κλῆσις δηλοῖ καὶ τοῖς μήπω θεασαμένοις αὐτήν· τὸ δ' ὁποίων γονέων γέγονε καὶ τίνων καὶ ὅπως ἐχόντων περιfol. 27 ουσίας τε καὶ σεβάσματος, περιττόν ἐστι καὶ λέγειν, ἀμ|φιβόλου μὴ ὄντος τοῦ ἐκζητήματος. ἤκμαζε δὲ καὶ πολὺς τὰ θεῖα ᾔδετο, ὅτε ἔδει κρύπτεσθαι τοὺς πιστοὺς καὶ εἰς τρώγλας καὶ σχισμὰς πετρῶν ὑπεισέρχεσθαι διὰ τὸ ἀπάνθρωπον καὶ ἄθεον

---

26 sq. cf. Psalm. 51 (52), 10 ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, atque Hos. 14, 6 ἔσται ὡς ἐλαία κατάκαρπος.

---

5 ἀκάμαντον M pr. (fin. vs.) 6 λυμήνα|σθαι M 18 ἤ τί M

πρόσταγμα τοῦ ἀποστάτου Ἰουλιανοῦ τὸ διακελευόμενον ἐν πάσαις χώραις καὶ πόλεσι μὴ εὑρίσκεσθαι Γαλιλαῖον (οὐδὲ γὰρ ἠνείχετο ἡ παμβέβηλος καὶ χριστομανὴς ψυχὴ χριστιανὸν ὀνομάζειν τινά).

ἐπεὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν Γαλατίαν ἔφθανε τοῦ θεοστυγοῦς τὰ προστάγματα, χώραν οὕτω πολυάνθρωπον καὶ τὸν τῆς θεοσεβείας σπόρον ἔκπαλαι δεξαμένην καὶ ἑκατοστεύουσαν ἐν τῇ ἐπιδόσει τῆς προκοπῆς τῆς εἰς τὸν Θεόν, καὶ πολὺς ἐπήρτητο κίνδυνος τοῖς μὴ πειθομένοις τῷ βασιλικῷ θεσπίσματι, ἑώρα δὲ ὁ τοῦ Θεοῦ ἱερεὺς καὶ τοὺς Ἀγκυρανοὺς πάντας συνταραττομένους καὶ συγχεομένους καὶ τῷ δέει τῶν τιμωριῶν οἱονεὶ ἀποψύχοντας, καὶ | τοὺς μὲν μετανάστας γινομένους ἐπὶ τὰς ἀοική- col. II τους, τοὺς δὲ ἤδη ὑποκλινομένους τῷ μιαρῷ θελήματι τῶν κρατούντων, ἄλλους νυκτερινοὺς ὄντας θεοσεβεῖς καὶ ὑποκρινομένους φανερῶς τὴν ἀσέβειαν, ἑτέρους τέλεον ἀποπλανηθέντας καὶ τῷ μέρει τῶν εἰδωλολατρῶν προστεθέντας (ὑπονενόητο γὰρ τοῖς ἀθέοις οἱονεί τι δέλεαρ τοῖς ἁπλουστέροις ἐγκαταμῖξαι κατὰ χώρας τοὺς θρησκεύοντας τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐναγῆ καὶ κατάπτυστα), μὴ φέρων τὴν τοσαύτην ζημίαν μήθ᾽ ὅσιον ἡγούμενος τὸ σώζειν ἑαυτὸν μόνον καὶ τὸ δοθὲν αὐτῷ ἐκ Θεοῦ τάλαντον, ὡς ὁ πονηρὸς δοῦλος, κατακρύπτειν εἰς γῆν, τῷ θείῳ ζήλῳ, ὡς ἂν εἴποι τις, ἐκπυρηνισθεὶς καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι ὡς βέλος δυνατοῦ ἠκονημένον χαλκευθεὶς καὶ τῷ ψυχρῷ τῆς ταπεινώσεως χαρίσματι στομωθείς, ἐξήρχετο οὐ μόνον ἐν ἡμέραις, ἀλλὰ καὶ ἐν νυξὶ κατά τε | τὰς ἀγορὰς καὶ τοὺς στενωποὺς μεγάλῃ τῇ φωνῇ fol. 27 v. κηρύσσων καὶ λέγων· «ἀδελφοί, μήτις ὑμᾶς πλανάτω εἶναι «θεὸν ἕτερον πλὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὃς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν «καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς λόγῳ μόνῳ ἐκ τοῦ «μὴ ὄντος παρήγαγεν, ὃς ἀγγέλους ὑπεστήσατο, ὃς τὸν ἄνθρωπον ἐδημιούργησεν, οἰκείαις διαπλάσας χερσὶ καὶ παντοίοις κα«λοῖς κατακοσμήσας καὶ τοσοῦτον ἀγαπήσας, ὥστε πεσόντα πάλιν «ἀναστῆσαι διὰ τῆς ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐνανθρωπήσεως τοῦ «Υἱοῦ αὐτοῦ. στῆτε οὖν ἑδραῖοι ἐν τῇ πίστει, πρόδοτε ὑπὲρ τῆς «εὐσεβείας μὴ μόνον κτήματά τε καὶ χρήματα, ἀλλὰ καὶ ἑαυ«τούς· αἱ ἀπειλαὶ τῶν ἀρχόντων ὡς οὐδὲν ὑμῖν λογιζέσθωσαν, «αἱ δημεύσεις ὡς ἀνδραγαθημάτων κηρύγματα, αἱ ἐξορίαι ὡς

---

1 sqq. cf. Acta Gr. § 3. 22 sq. cf. Psalm. 119 (120), 4. 24 sq. cf. Acta Gr. § 2.

---

17 ἐγκαταμίξαι M 22 δυ|νατοῦ M : τοῦ δυνατοῦ T 35 ἡμῖν M pr. (fin. vs.)

«ἐνδιαιτήματα ἀναπαύσεως, αἱ τιμωρίαι ὡς δωρήματά τινων
col. II «πολυτιμήτων, οἱ θάνατοι | ὡς κληρονομίαι πατρικῶν πλούτων
«ἀναφαίρετοι».

τούτοις καὶ ἄλλοις πλείοσι τὸν λαὸν καθ' ἡμέραν ὑπο-
στηρίζων ὁ μάρτυς καὶ τὸν ῥοῦν τῆς πλάνης ἀναχαιτίζων ὡς
οἷόν τε καιρίως ἔπληττε τὸν τῆς πλάνης ἐφευρετὴν διάβολον.
διά τοι τοῦτο μὴ φέρων ὁ φθονερὸς τὴν ἧτταν ἐμηχανήσατο
χερσὶν ἀνόμων ὤκιστα παραδοῦναι τὸν ἅγιον, ὅπως τούτου ἀπο-
κτανθέντος αὐτὸς τοὺς πάντας τῷ βοθύνῳ τῆς ἀθεΐας ἐγκατα-
χώσῃ· ὃ δὴ καὶ ποιεῖ. ὑπεισελθὼν γάρ τινα Μακάριον τῇ κλή-
σει, οὐ τῷ πράγματι (τῆς γὰρ τῶν εἰδωλολατρῶν μοίρας ἦν καὶ
μακαρίαν ἡγεῖτο τὴν πολυθεΐαν ἤ, μᾶλλον εἰπεῖν, τὴν ἀθεΐαν,
ὡς τὴν ἀκαριαίαν ταύτην ζωὴν καὶ ἰνδαλματοσκιόγραφον ἀσπασ-
τὴν ἡγούμενος), καὶ τοῦτον οἱονεί τινα ταῦρον ἐξοιστρώσας, πέ-
πεικεν εἰσπηδῆσαι μανικόν τι καὶ βάκχιον κατὰ τοῦ ἁγίου δι-
fol. 28 δάσκοντος ἔν τινι τόπῳ | τῆς ἀναγορευθείσης πόλεως καὶ πρὸς
τοῦτον ταῖν χεροῖν τὰς χεῖρας συσφίγξαντα καὶ κατασείσαντα
θυμικῶς εἰπεῖν· «τίς εἶ σὺ ὁ καινήν τινα θρησκείαν παρ-
«εισάγων ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἀπατῶν τοὺς ὄχλους μὴ σέβεσθαι
«τοὺς ἀθανάτους θεοὺς καὶ τοῖς τῶν κρατούντων μὴ ὑπείκειν
«θεσπίσμασιν; οὐ φοβῇ τὸν ἡγεμόνα Σατορνίλον;»

ὁ δὲ μάρτυς δίκαιον ζῆλον ἀναλαβόμενος ἀνταπεκρίθη·
«ἠλλοτριωμένε τῆς ἀλήκτου καὶ μακαρίας ζωῆς, ἔμφραξόν σου
«τὸ ἀπύλωτον στόμα καὶ ἄκουσον, ὅτι ἐγὼ μὲν δοῦλός εἰμι
«τοῦ ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ
«καὶ Θεοῦ, κἀκεῖνον μόνον δέδοικα, σοῦ δὲ καὶ τοῦ σοῦ ἡγε-
«μόνος οὐδένα λόγον ποιοῦμαι».

τούτων ἀκούσας τῶν συνετῶν ῥημάτων ὁ μεμωραμένος τῷ
ὄντι Μακάριος, μηδὲν μελλήσας, ἄπεισι παραυτίκα πρὸς τὸν
ἡγεμόνα θυμομαχῶν καὶ κράζων ἀτάκτῳ φωνῇ· «ἡγεμὸν Σα-
col. II «τορνίλε, | καταπεφρόνηνται οἱ θεοί, ἠτίμωνται τὰ τῶν Ἑλλή-
«νων σεβάσματα, παρεώρανται τὰ τῶν βασιλέων θεσπίσματα,
«ἐξήπλωνται πανταχοῦ τὰ τῶν Γαλιλαίων διδάγματα· σὺ δὲ

---

4 sq. cf. Acta Gr. § 2. 10 sq. cf. Acta Gr. § 4. 28 sqq. cf. Acta Gr. § 5.

---

1 δωρήματα τινῶν M 8 ῴκιστα M 21 Σατορνίλον] Σατορνῖνος iste ἡγεμὼν vocatur in Actis Gr. §§ 5 sq. atque in S[a] (v. l. Σατορνίλος) et in S[b] (v. l. Σατουρνίλος). 29 μελήσας M 30 ἡγεμὸν] hanc scripturam traditam in ἡγεμὼν immutare nolui, ne forte ipse auctor corrigeretur (cf. infra p. 5, 20).

«ὀκνηρῶς διάκεισαι πρὸς τὴν τῶν τοιούτων ἔρευναν καὶ τὴν ἀγα«νάκτησιν τὴν κατὰ σοῦ οὐχ ὑφορᾷ, ἣν ὑποσταίης παρὰ τοῦ «σεβαστοῦ ἄνακτος Ἰουλιανοῦ, ὃς σπουδὴν τίθεται τὸ μηδένα «πανταχοῦ γῆς καταλειφθῆναι Γαλιλαῖον πρὸς θεραπείαν τῶν «ἀθανάτων θεῶν».

τούτοις τοῖς μηνύμασιν ὁ ἡγεμὼν θροηθεὶς ὥς τις πτὼξ ἐξαίφνης ὑπὸ κυνὸς καθυλακτηθεὶς, «καὶ τίς», ἔφη παρακεκομμένῳ τῷ ἄσθματι, «Μακάριε, ὁ τοὺς θεοὺς καθυβρίζων; λέγε συντόμως, ἵνα κακηγκάκως ἀποθανεῖται». ὁ δέ· «ἔστι τις Βασίλειος ἐνταῦθα, ὁ πάντα ἀνατρέψας τὰ ἡμέτερα». καὶ ὁ ἡγεμὼν πρὸς τοὺς ὑπ᾽ αὐτὸν, «συλληφθήτω ὁ κατάρατος καὶ παραστὰς τῷ βήματι ἀποκρινάσθω», | εἶπε, καὶ παραυτίκα συλ- fol. 28 v. ληφθεὶς ὁ ἅγιος παρέστη.

πρὸς ὃν ἐμβλέψας Σατορνίλος βλοσυρόν τε καὶ ὕφαιμον λέγει· «σὺ εἶ, τρισάθλιε, ὁ συγχέων τὴν πόλιν καὶ διδάσκων «ἀλλόκοτα καὶ ἀπατῶν τοὺς ὄχλους καὶ τοὺς θεοὺς μηδὲν εἶναι «κηρύττων καὶ τοὺς βασιλεῖς ἀθέους ἀποκαλῶν; ἀπόκριναι ἐν «συντόμῳ· οὐδὲ γὰρ κλῆσιν ἀνέχομαί σου μαθεῖν ἢ ἐνεγκα«μένην ἢ καὶ γεννήτορας, ἐπεὶ περιττά μοι ταῦτα λελόγισται».

Βασίλειος ἔφη· «μὴ ἀγρίαινε, ἡγεμόν· οὐδὲ γὰρ δέδοικά «σου τὸ ἄγριον, ἀλλ᾽ ἄκουε, ὡς προσέταξας, ἐν ὀλίγῳ· ἐγώ «εἰμι ὅν σοι Μακάριος ὁ μεμιασμένος μεμήνυκε, καὶ παρρησίᾳ «κἀνταῦθα καὶ πανταχοῦ κηρύττω ἕνα Θεὸν ἀληθινὸν εἶναι τὸν «ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς».

καὶ ὁ ἡγεμών· «τί δὲ, οἱ θεοὶ οὐ δοκοῦσί σοι εἶναι θεοὶ οὐδὲ ἀληθεῖς;»

καὶ ὁ μάρτυς· «οὐχὶ, ἀλλὰ λίθοι ἄψυχοι καὶ ἀναίσθητοι, «εἴδωλα κωφὰ, ὕλη γεηρὰ, χοῦς ἀμυδρὸς, ἔργα χειρῶν | ἀνθρώ- col. II «πων, ποτὲ μὲν συνθλώμενα καὶ πυρὶ παραδιδόμενα, ποτὲ δὲ «ἀναπλαττόμενα καὶ λαξευόμενα καὶ ἀναχωνευόμενα».

θυμὸς συνέσχεν ἐπὶ τούτοις τὸν ἡγεμόνα, ὃς μηκέτι οἷός τε ὢν ἑαυτὸν κατασχεῖν κελεύει ἀναρτηθῆναι τὸν ἅγιον καὶ σιδηροῖς ὄνυξι ξεσθῆναι πανταχοῦ τοῦ σώματος. τούτου δὲ διὰ τάχους γινομένου, καὶ τοῦ μάρτυρος μεθ᾽ ὑπομονῆς ψιθυρίζοντος καὶ ψάλλοντος· "ὤρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου, ἐξη-

---

25 sqq. cf. Acta Gr. § 6. 31 sqq. cf. Acta Gr. § 7. 35 sq. Psalm. 21 (22), 17. 18.

---

2 οὐχ˚ὑφο|ρᾷ M 7 καὶ deleverim 9 τίς M 20 ἡγεμόν] cf. supra p. 4, 30. 34 γι|νομένου M : γενομένου praetulerim, conl. p. 11, 22. 35 πόδας μου MTª : πόδας T

ρίθμησαν πάντα τὰ ὀστᾶ μου", καί, "Κύριε", φάσκοντος, "ῥῦσαι τὴν ψυχήν τοῦ δούλου σου ἀπὸ ἀσεβῶν", ὑπολαβὼν Σατορνίλος, ὅτι δυσανασχετεῖ ταῖς τιμωρίαις, ἔφη· «ἔγνως, βιοθάνατε, πῶς δύνανται οἱ θεοὶ δι' ἐμοῦ σε τιμωρήσασθαι; λοιπόν, «ὅτε ἐν πείρᾳ τῶν κακῶν γεγένησαι, πεισθήσῃ καὶ μὴ βουλόμενος».

ὁ δὲ ἅγιος πρὸς τὸν τύραννον· «"ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι fol. 29 «ἔσομαί σοι ὅμοιος· ἐλέγξω σε", ἀνομώτατε, "καὶ | παραστήσω «κατὰ πρόσωπόν σου τὰς ἀνομίας σου"· ἑαυτοῖς οἱ θεοί σου «βοηθῆσαι οὐ δύνανται, καὶ ἐμὲ τιμωροῦσιν; ὢ τῆς ἀναισθησίας· εἰ ἠδύναντό τινα τιμωρήσασθαι, τάχα ἂν τοὺς τεκτη«ναμένους αὐτοὺς ἐτιμωρήσαντο, οἵτινες ἐν καμίνῳ αὐτοὺς ἐμβα«λόντες καὶ ἀναχωνεύσαντες, σφύραις τε τὰς κεφαλὰς αὐτῶν «καὶ τὰς γαστέρας καὶ τὰς κνήμας καταπλήξαντες, οὐδὲν παρ' «αὐτῶν ἔπαθον. τί γὰρ ἂν καὶ πεποιήκεσαν τὰ ἄψυχα καὶ «ἀναίσθητα;»

ἐπὶ τούτοις τοῖς ἐλεγμοῖς ἐξαπορηθεὶς ὁ ἡγεμών, μὴ ἔχων, ὅ τι καὶ δράσοι, ἐκέλευσε καταχθῆναι τῆς αἰώρας τὸν μάρτυρα καὶ ἐν τῇ φυλακῇ ἀπορριφῆναι, ἕως ἂν ἀνενέγκῃ περὶ τούτου τῷ θεοστυγεῖ βασιλεῖ Ἰουλιανῷ.

ἐν ὅσῳ δὲ ἤγετο πρὸς τὴν φυλακήν, Φίληξ τις ἑλληνόφρων προστάξει τοῦ ἡγεμόνος τυχαίως τάχα προσυπήντα τῷ col. II μάρτυ|ρι καὶ «ἱνατί, ὦ Βασίλειε», ἔλεγεν, «οὐ πείθῃ τῷ «ἡγεμόνι καὶ τοῖς προστάγμασιν ὑπείκεις τῶν βασιλέων, ὡς κἀγώ, «καὶ ἀξιωμάτων τυγχάνεις καὶ μεγίστων δωρεῶν καὶ ἀπαλ«λαγῆς δεινοτέρων βασάνων, αἵ δικαίως περιμένουσί σε, εἰ επι«μένεις τῇ τοσαύτῃ τερθρείᾳ; τίνα γὰρ καὶ ποῖα οὐκ οἴει «παθεῖν, εἰ εἰς χεῖρας ἐμπέσῃς Ἰουλιανοῦ;»

ὁ δὲ μάρτυς στραφεὶς πρὸς αὐτὸν καὶ μετ' ἐμβριθείας τὸν ὀφθαλμὸν ὑπερείσας ἔφη· «ἀνόσιε Φίληξ, ἱνατί ὡς ἀφη-

---

1 sq. Psalm. 16 (17), 1. 13. 7—9 Psalm. 49 (50), 21. 17 sqq. cf. Acta Gr. § 8.

---

1 ῥύσαι M 2 τοῦ δούλου σοῦ] μου T ἀσεβῶν] ἀσεβοῦς T 5 ὅτι Acta Gr. § 7 γεγέ*νησαι (eras. ν) M 9 τὰς ἀνομίας (ἁμαρτίας Ts) σου MTs (man. 2 additum): om. T 11 sq. τεκτηναμέ|νους M 21 Φίληξ et h. l. et infra (vs. 30) traditum vix est quod in Φῆλιξ corrigatur, quamquam huic quidem scripturae restituendae illud ἀφῆλιξ, quod altero loco — nimirum ab auctore non sine industria adhibitum — subsequitur, favere videtur; Φήλιξ Acta Gr. § 8. τίς M 30 φίλεξ M pr., ut vid., — nisi forte illud η umore partim exesum est; cf. supra ad vs. 21.

«λιξ παῖς ἀφρόνως λαλεῖς; καὶ οὐκ οἶσθα, ὅποι τῶν κακῶν φέ«ρῃ· πορεύου μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, υἱὲ τοῦ διαβόλου· οὐδὲ γὰρ «ἀξιώσαιμί σε λόγου τινός». οὕτως ἀποκρουσθεὶς ὁ ἄθλιος συνεργὸς τοῦ ἡγεμόνος ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν τεταπεινωμένος κατησχυμμένος, λέξας· «κρείττων πασῶν ἀπειλῶν καὶ τιμωριῶν ὁ ἀνήρ· λοιπὸν δήλου τὰ κατ' αὐτὸν τῷ βασιλεῖ».

εὐθὺς οὖν γράμ|ματα κατελάμβανε πρὸς Κωνσταντινούπολιν fol. 29 v. τὸν Ἰουλιανόν· ὁ δὲ ἀναγνοὺς ταῦτα παραυτίκα ἐπινοεῖ τι ἄξιον τῆς αὐτοῦ βδελυρίας καὶ δαιμονικῆς ὑπουλότητος, καὶ καλέσας δύο τινὰς (ὀνόματα αὐτοῖς Ἐλπίδιος καὶ Πηγάσιος), οἵτινες ἔξαρνοι, φεῦ, γεγόνασι τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμωμήτου πίστεως τῶν χριστιανῶν, εἶπεν· «εἰ τὰ πρὸς θεραπείαν ἐμοὶ «αἱρεῖσθε καὶ οὐκ ἐπιλήσμονές ἐστε τῶν ἐμῶν εὐεργεσιῶν, «πορεύθητε κατὰ τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας, ἔνθα Σατορ«νίλος ἡγεμονεύει, καὶ καταμάθετε, ἐν ποίᾳ φυλακῇ καθείργ«νυται Βασίλειός τις ἱερεὺς τῶν χριστιανῶν, ὃς καὶ τὸ αὐτῶν «δόγμα κρατύνει, καὶ εἰσελθόντες ἀσπάσασθε αὐτὸν καὶ ἐπερω«τήσατε τὴν αἰτίαν τῆς καθείρξεως· καὶ ἀκούσαντες εἴπατε «συμβουλῆς τρόπῳ· „μάτην πάσχεις, ἄνθρωπε, καὶ ὑπὲρ ψευδῶν «τινων καὶ ἀναποδείκτων· πῶς γὰρ οὐκ ἄδηλά τινα | καὶ ἀναπό- col. II «δεικτα, περὶ ὧν ἡ καθ' ὑμᾶς γραφή φησιν, ὅτι "οὔτε ὀφθαλ«μὸς εἶδεν οὔτε οὖς ἤκουσεν οὔτε ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀν«έβη"; εἰ γὰρ ἀληθῆ ἦσαν, οὐκ ἂν ἡμεῖς, κύριοι ὄντες λογισ«μῶν καὶ σοφίᾳ συντεθραμμένοι, ἀπέστημεν τῆς τῶν χριστιανῶν «ἐπιβούλου καὶ φονικῆς θρησκείας. ἀφεὶς οὖν τὰ πολλὰ καὶ «τὸ τοσαῦτα μάτην πάσχειν ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν, κοινώνησον αἵμα«τος· κρύψωμεν δὲ εἰς χάος τὸ τῶν χριστιανῶν δόγμα, καὶ «ἐσόμεθα ὀνομαστοὶ ἐπὶ τῆς γῆς". εἰ μὲν οὖν ὑμῖν πεισθῇ, «εὖ ἂν ἔχοι· εἰ δ' οὔ, ἀλλὰ σιδήροις πεδηθεὶς ἀχθήτω πρός «με. χαίροντες οὖν πορεύεσθε, καὶ οἱ θεοὶ ἔσονται μεθ' ὑμῶν».

οἱ μὲν οὖν εὐθέως τὴν πρὸς Ἄγκυραν ἐστέλλοντο· καταλαβόντες δὲ τὴν Νικομήδειαν, εὑρίσκουσί τινα Ἀσκληπιὸν ἱερέα ὄντα τοῦ θεοῦ τῶν Ἑλλήνων Ἀσκληπιοῦ

7—10. cf. Acta Gr. § 9. 21 sq. cf. Corinth. I, 2, 9 ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. 27 sq. cf. Iudith 11, 23. 31 sqq. cf. Acta Gr. § 9.

---

4 sq. τεταπεινωμένος κατησχυμμένος] cf. infra p. 8, 24. 9 τί M 23 ὑμεῖς M pr. 28 ἡμῖν M pr. πεισθῇ, ex πείθῃ corr. M 30 ἡ|μῶν M pr. 32 sq. ἀσκλη|πιὸν M: Ἀσκλήπιον Acta Gr. § 9.

κ α ὶ συμπαραλαβόντες α ὐ τ ὸ ν ὅλοι τῆς πορείας ἐγίνοντο. ἐπεὶ fol. 30 δὲ πεφθά|κεσαν εἰς τὴν Ἄγκυραν καὶ τὰ τῷ βασιλεῖ δεδογμένα περὶ Βασιλείου ἀνήγγειλαν τῷ ἡγεμόνι μυστικώτερον, ὁ Πηγάσιος τοὺς ἄλλους ἀφεὶς καὶ τὸ προσμένειν αὐτόθι τῇ χειρὶ κατασημήνας, ἐξελθὼν καὶ τὸν ἀγνοοῦντα ὑποκριθεὶς διηρώτα καὶ διηρεύνα, ποῦ Βασίλειος ὁ Γαλιλαῖος ἐγκέκλεισται. ὡς δὲ τὴν φυλακὴν τάχα κατέμαθε καὶ ταύτην εἰσῄει, εὐθὺς λαμπρᾷ τῇ φωνῇ «χ α ί ρ ο ι ς, Β α σ ί λ ε ι ε,» ἐπειπὼν ἐκάθισεν.

οὐκ ἦν δὲ ἄρα λαθεῖν τὸν λύκον κῳδίῳ προβάτου περικρυπτόμενον, ἀλλὰ δῆλος ἦν τῷ ἁγίῳ τῇ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείᾳ καὶ χάριτι· πρὸς ὃν καὶ ἀνταπεκρίθη· «ἀλλὰ σ ο ί, «ἄθλιε, ο ὐ κ ἔ σ τ ι χ α ί ρ ε ι ν, ὅτι ἐγκατέλιπες Θεὸν ζῶντα «καὶ πηγὴν ἀθανασίας καὶ προσεκολλήθης τοῖς δαίμοσιν, ὥσπερ «χοῖρος ἐγκυλινδούμενος τῷ βορβόρῳ τῶν ἡδονῶν, καὶ ὑπέκ«καυμα πυρὸς αἰωνίου τηρούμενος. οὐαὶ οὐαὶ σοί τε καὶ τῷ βασι- col. II «λεῖ σου Ἰουλιανῷ, ὅτι ἑ|κόντες ἐμύσατε πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀλη«θείας καὶ σπεύδετε τοξεύειν κατ᾽ οὐρανῶν καὶ ἀντιμάχεσθαι «τῷ μόνῳ ἰσχυρῷ καὶ ἀνικήτῳ Θεῷ Ἰησοῦ Χριστῷ. τ ί σοι «οὖν βούλεται ἡ πρὸς ἐμὲ ἄφιξις; μὴ τὸ πεῖσαί με συνθέσθαι «τῷ θῦσαι τοῖς δαιμονίοις; ἀπόστηθι ἀπ᾽ ἐμοῦ, κατάπτυστε, «ὁ καὶ δαίμοσιν αὐτοῖς, οἷς θύεις, καταγέλαστος».

τούτοις τοῖς ῥήμασι κατατοξευθεὶς καιρίως ὁ Π η γ ά σ ι ο ς καὶ ὑπὸ τῆς αἰσχύνης τὸ πρόσωπον ἀλλοιωθεὶς καὶ τὴν γλῶτταν πεδηθεὶς ἐξῄει τεταπεινωμένος κατῃσχυμμένος, μὴ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς, κ α ὶ καταλαβὼν τὸν Σατορνῖλον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ οὐκ εἶχεν, ὅ τι καὶ φθέγξοιτο. μόλις γοῦν ἀνενεγκὼν καὶ εἰς ἑαυτὸν γενόμενος, εἴρηκε πρὸς αὐτούς· «ἐλά«θομεν πρὸς κολωνὸν κυρίττοντες, ὦ ἑταῖροι, καὶ ἀδάμαντα «κόπτοντες ἀξίναις μολιβδίναις καὶ ἀέρα τύπτοντες· ὑπεράνω fol. 30 v. «πασῶν ἀπειλῶν ὁ ἀνήρ· οὐ σκώληξ κολακείας δύνα|ται εἰς «αὐτὸν ὑπεισδῦναι· ἀμείλικτός ἐστιν, ἀκάθεκτός ἐστιν· οὐκ «ἀνέχεται οὐδὲ ψιλῇ ἐπινοίᾳ ἐννοῆσαί τι κατὰ τοῦ Θεοῦ αὐ«τοῦ· Χριστὸν πνεῖ, Χριστὸν λαλεῖ, Χριστὸν φιλεῖ, Χριστὸν «ἐσθίει, θεοὺς δὲ καὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας καὶ τοὺς ἄλλους «τοὺς καθ᾽ ἡμᾶς ὡς πηλὸν λελόγισται».

---

6 sqq. cf. Acta Gr. § 10. 22 sqq. cf. Acta Gr. § 10 (sub fin.).

---

1 ἐγίνοντο M (inc. vs.) : malim ἐγένοντο 3 ἀνήγγειλαν$^{\beta}$ περὶ$^{\alpha}$ βασιλείου M 4 sq. κα|τασημήνας M 11 ἀλλά σοι M (inc. vs.) 19 μὴ, M 24 τεταπεινωμένος κατῃσχυμμένος] cf. supra p. 7, 4 sq. 31 ὑπεισδῦναι] δ in rasura M 32 ψιλῇ ex ψιλεῖ corr. M

ταῦτα ἐνωτισάμενος Σατορνῖλος καὶ ἰδὼν οὕτω καταπεπτωκότα τὸν Πηγάσιον καὶ καταισχυνθέντα, ᾑρημένος ἀμῦναι αὐτῷ ὑβρισμένῳ, ἀποστείλας καὶ ἀγαγὼν μετὰ ἀτιμίας τὸν ἅγιον, ἐβουλήθη μυρίαις αὐτὸν καθυποβαλεῖν ταῖς τιμωρίαις, ἐπέσχε δὲ αὐτὸν Πηγάσιος φοβηθεὶς τὸ ἐλεγκτικὸν τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ πλέον· ὅμως τύψας αὐτὸν βουνεύροις σιδηρόδετον παρέδωκεν ἀχθῆναι πρὸς Ἰουλιανὸν εἰς τὴν Κωνσταντίνου.

οὐκ ὀλίγαι ἡμέραι παρῄεσαν, καὶ ὁ μάρτυς παρέστη τῷ βασιλεῖ μαθόντι τὰ κατ᾿ αὐτόν· καὶ ὃς πρὸς τοὺς ἀποκομίσαντας· «οὗτός ἐστι Βασίλειος ὁ ἀνάστατον ποιήσας | πάντα col. II «τὸν δῆμον τὸν ἐν Ἀγκύρᾳ καὶ φάσκων μὴ εἶναι θεούς, ἀλλὰ «μόνον ἕνα θεὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ὃν ὡς στασιαστήν, καλῶς «ποιοῦντες, Ἰουδαῖοι θανάτῳ ἀτίμῳ παρέδωκαν;» καὶ οἱ παρεστῶτες· «οὗτός ἐστιν, εὐτυχέστατε βασιλεῦ».

«ἀλλὰ λέγε μοι σύ, ταλαίπωρε», πρὸς τὸν ἅγιον ἀποβλεψάμενος Ἰουλιανὸς ἔφη· «πάσης τῆς οἰκουμένης τῷ ἐμῷ κράτει «ὑποκειμένης καὶ τοῖς ἐμοῖς θεσπίσμασι πειθομένης καὶ τοῖς «ἀθανάτοις θεοῖς σέβας καὶ θυσίας προσνεμούσης, πῶς αὐτὸς «μόνος ἀντικαθιστᾷ τῇ ἐξουσίᾳ;»

καὶ ὁ μάρτυς· «οἱ ὑπείκοντες τῷ σῷ θελήματι, τύραννε, «ἢ δοῦλοι τῶν ἐναγεστάτων καὶ μιαρῶν παθῶν εἰσιν, ἢ τὸ τῆς «ἀπηνείας καὶ ἀπανθρωπίας σου ὑπερβολικὸν δεδοικότες, ἢ ἄνω«θεν καὶ ἐκ προγόνων τῇ εἰδωλολατρίᾳ συζῶντες· ἐγὼ δὲ πάλαι «τῇ εὐσεβείᾳ συντεθραμμένος καὶ τὰς τιμωρίας σου ὅλως μὴ δε«δοικὼς μήτε δοῦλος βουληθεὶς | γενέσθαι πώποτε τῆς καταπτύσ- fol. 31 «του καὶ αἰσχρᾶς ἡδονῆς, οὔτε τῷ προστάγματί σου ὑπείκω, «οὔτε τοῖς μιαροῖς θεοῖς σου, παμμίαρε καὶ ἀποστάτα τῆς ἀλη«θείας, σέβας προσνέμω».

τούτοις καταβροντηθεὶς τοῖς λόγοις Ἰουλιανὸς ὁ ἐμβρόντητος καὶ ὅλος τοῦ θυμοῦ γεγονώς, μὴ θέλων δὲ ἀποφήνασθαι κατὰ τοῦ ἁγίου, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν αὐτὸν ἀναλῶσαι ταῖς τιμωρίαις, κατασχὼν ἑαυτὸν καὶ οἱονεὶ μανικόν τι καὶ ὠχρὸν ὑπομειδιάσας, ἔφη πρὸς τὸν μάρτυρα· «οὐ λέληθάς με, Βασίλειε, «βάλλων ταῖς ὕβρεσιν, ὅτι ἐφέσει τοῦ τάχιον ἀποθανεῖν τοῦτο

---

1 sqq. cf. Acta Gr. § 11. 8 sqq. [cf. Acta Gr. §§ 13 sq.]

---

2 sq. ἀ|μύναι M 7 κωνσταντίνου· (υ ex ύ rad. corr.) M, unde librarium pr. κωνσταντινούπολιν scribere voluisse apparet.

9 αὐτόν] ν in rasura M (αὐτου pr., ut vid.) 25 πῶ πο $\overset{ε}{τ}$ M 30 ἀποφήνα|σθαι M

«ποιεῖς, ἀλλ' οὐκ ἐπιτεύξῃ τοῦ ποθουμένου· μικρὸν δὲ μικρὸν «διαφόροις καὶ ποικίλαις τιμωρίαις καθυποβαλών σε, βιαίως «πείσω τὴν ἀθλίαν ψυχὴν ἀπορρῆξαι».

ταῦτα εἰπὼν καὶ παραδοὺς αὐτὸν τῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως εἰς ἐξέτασιν, ἀνέστη τοῦ βήματος. ὃς παραλαβὼν αὐτόν, τίσιν col. II οὐ καθυ|πέβαλλε δεινοῖς, ποίοις δὲ τιμωρητικοῖς ὀργάνοις οὐ συνέθλιψεν αὐτοῦ τὸ σῶμα· μετὰ γὰρ τῶν ἄλλων δεινῶν καὶ ταύτην τὴν τιμωρίαν ἐπῆγε τῷ μάρτυρι οὐχ ἅπαξ, ἀλλ' ἐν ἡμέραις ἱκαναῖς· δήμιον γὰρ εἰσάγων καθ' ἡμέραν μετὰ μαχαίρας παρεσκεύαζεν αὐτὸν λώρους ἑπτὰ ἐκτέμνειν ἐκ τοῦ σαρκίου αὐτοῦ. οἶδ' ὅτι ἴλιγγος ὑμῖν, ἀγαπητοί, καὶ φρίκη προσεγένετο καὶ ἐκ μόνης τῆς ἀκοῆς, ἀλλ' οἷον τὸ γενναῖον καὶ καρτερικὸν τοῦ μάρτυρος πάλιν μαθόντες σκιρτήσετε.

ὡς γοῦν πρὸς τὴν ἀπάνθρωπον ταύτην τιμωρίαν ἀκορέστως εἶχεν ὁ ὕπαρχος καὶ οὔτε αὐτὸς φειδὼ τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος ἐλάμβανεν οὔτε ὁ παραβάτης Ἰουλιανός, ἀλλὰ διὰ γέλωτος τὰ τούτου παθήματα ἐποιοῦντο, τοιούτως ἀντιγελῶνται παρὰ τοῦ μάρτυρος. ἐν μιᾷ γὰρ τῶν ἡμερῶν ἔμπροσθεν τοῦ ὑπάρχου fol. 31 v. λωροτομού|μενος ὁ ἅγιος, ὑποσκηψάμενος τάχα τὸν μεταμελόμενον διὰ τὸ τῆς τιμωρίας ἀφόρητον, εἴρηκε πρὸς τὸν ὕπαρχον· «βούλομαι κατὰ ταύτην τὴν ὥραν εἰπεῖν τι τῷ βασιλεῖ, ἐξ «ὧν ἀποδεκτέος αὐτῷ ἔσομαι». ὁ δὲ ἅμα τῷ ἀκοῦσαι εἰσπηδήσας εἰς τὰ βασίλεια ἔφη· «χαίροις, ὦ βασιλεῦ, ὡς λίαν «ἀσπάζονταί σε οἱ θεοί· ἰδοὺ γὰρ Βασίλειος ὁ Γαλιλαῖος «μὴ φέρων τὸ δριμὺ τῆς βασάνου τῆς καθ' ἡμέραν αὐτῷ «παρ' ἐμοῦ ἐπενηνεγμένης προσέρχεταί σοι, θύσων καὶ τοῖς «θεοῖς· μηδεμίαν οὖν ἀναβολὴν ποιησάμενοι ἄξωμεν αὐτὸν γυμνὸν οὕτως ὡς ἔστι λωροτομούμενος».

εἶπεν ὁ ὕπαρχος, καὶ παραυτίκα ἤγετο ὁ μάρτυς, τοῦ βασιλέως ὄντος ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ Ἀσκληπιοῦ. τοῦτον θεασάμενος ὁ Ἰουλιανὸς μακρόθεν ἐβόησε· «χαίροις, «φίλε τοῖς θεοῖς Βασίλειε· ἄρτι τὴν φρένα κατέστης ὑγιής·

---

9 sq. cf. Acta Gr. § 15. 19 sqq. cf. Acta Gr. § 15. 29 sqq. cf. Acta Gr. § 16.

---

4 ἐπάρχῳ (inc. vs. M)] idem infra (vs. 15 et passim) ὕπαρχος dicitur. — Aliter Acta Gr. § 15: καὶ ἐκέλευσεν (Iulianus) ἐπὶ τούτου (leg. τούτῳ) Φρουβέτιμον (leg. Φρουμέντιον) κόμητα Κουταρίων (leg. σκουταρίων cum interprete Latino p. 382) δεροτομεῖν αὐτόν. 6 καθυπέβαλε? 8 οὐχ'ἅπαξ M 11 ἡμῖν M 15 ὕπαρχος] cf. supra (vs. 4) 21 τί M 30 θεοῦ ex θ(εο)ῦ per compendium scripto corr. M

«εἰ γὰρ καὶ τὸ σαρκίον αἱ βάσανοι ἀνή|λωσαν, ἀλλ' οὖν ὁ μέγας (col. II) «θεὸς Ἀσκληπιός, οὗ νῦν προσκυνητὴς γενήσῃ, τάχιον ὑγιὲς «ἀποκαταστήσει. δεῦρο οὖν πρός με χαίρων· ἔγγισόν μοι τῷ «τὰ συμφέροντα πολλάκις παραινέσαντι».

ὡς δὲ ἤγγισε πρὸς αὐτὸν ὁ μάρτυς, λαβόμενος τῇ χειρὶ λώρου ἑνὸς τῶν ἐκ τοῦ ἰδίου σώματος ἐκτεμνομένων καὶ τοῦτον ἀποσπάσας, κατὰ τοῦ προσώπου ἀφῆκε τοῦ ἀνόμου βασιλέως ἐπειπών· «λάβε καὶ φάγε, κύων ἀκάθαρτε, λύκε «αἱμοβόρε, ἀκόρεστε καὶ παμβέβηλε σύαγρε· σοὶ γὰρ τροφὴ «καὶ τρυφὴ τὰ ἀνθρώπεια κρέη καὶ αἵματα. οὐ παύσῃ, θεο-«μάχε, βιαζόμενος τοὺς δούλους τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ θύειν εἰδώ-«λοις κωφοῖς; ἀλλ' ἐκτρίψαι σε Κύριος τάχιον ἐκ τοῦ μέσου «καὶ τῷ αἰωνίῳ πυρὶ παραδῶσαι σε, τὸ Ἀσσύριον καὶ Βαβυ-«λώνιον φύσημα».

οὕτως τοίνυν ἀνελπίστως ἐμπαιχθεὶς ὁ παράνομος παρὰ τοῦ μάρτυρος, μὴ ἔχων, ὅ τι καὶ | δράσοι, τὸν θυμὸν ἐξεκένου (fol. 32) κατὰ τοῦ ὑπάρχου καὶ τοῦτον ὕβρεσιν ἔβαλλεν ὡς μὴ ἐρευνητὴν τοῦ καθήκοντος· ὃς παραυτίκα τὸ ἀπειλητικὸν τοῦ βασιλέως ὑποτρέσας καὶ τὴν θεραπείαν αὐτοῦ παντοιοτρόπως ἐπιζητῶν, ἀνάρπαστον ποιησάμενος τὸν Βασίλειον κελεύει, καμίνου σφοδρῶς ἀναφθείσης, ῥιφῆναι μέσον αὐτῆς τὸν μάρτυρα. τούτου δὲ τάχιον ἢ λόγος γενομένου, τοῦ θεάτρου ἔτι συνισταμένου καὶ αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ ὁρῶντος, ὁ μάρτυς εἰς τὴν πυρὰν ἀποπέμπεται· ἡ δὲ ἦν δρόσος καὶ οὐχὶ πῦρ, καὶ (ὢ τῶν παραδόξων σου κριμάτων, Κύριε·) οὐδὲ τριχὸς αὐτοῦ ἥψατο ἡ φλὸξ, ἀλλ' ἐξῄει ὅλος ὑγιής, ὅλος χαίρων, πάντας ἐξιστῶν, πάντας ἐλέγχων καὶ πάντας ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων πείθων, ὅτι εἷς Θεὸς ἀληθινός ἐστιν ὁ Χριστός.

ἐπεὶ δὲ τοῖς ὅλοις ἐξηπορήθη καὶ βασιλεὺς καὶ ὕπαρχος, καὶ δημίων χεῖρες ἀπέκαμον, | καὶ μάχαιραι ἠμβλύνθησαν καὶ (col. II) κολαστήρια ὄργανα ἤργησαν, καὶ πῦρ τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν ἀπεβάλλετο, ἔδει δὲ καὶ τὸν μάρτυρα ἱκανῶς ἐναθλήσαντα πρὸς τὸν αὐτοῦ ἐραστὴν μεταβῆναι, ἔδοξε τοῖς κρατοῦσι πρὸς Καισάρειαν αὐτὸν σταλῆναι δέσμιον κἀκεῖσε θεάτρου συστάντος ἐπὶ τῶν τοῦ ἱπποδρόμου τόπων θηριομαχῆσαι τὸν ἅγιον.

τῶν οὖν δεδογμένων εἰς πέρας ἀχθέντων καὶ τοῦ ἁγίου, ὡς ἔφημεν, καταλαβόντος τὴν Καισάρειαν, ἱπποδρομίας τελου-

15 sqq. [cf. Acta Gr. §§ 17—20].

14 φύσ|σημα M   24 ὢ ex ὦ corr. M   32 ἀπεβάλ|λετο ex ἀπεβά|λετο corr. M

μένης λέαινα ἀφεθεῖσα καὶ παραχωρήσει θείᾳ τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος ἁψαμένη καὶ καταβρώξασα τὴν τούτου ψυχὴν ταῖς οὐρανίαις σκηναῖς ἀναφοιτῆσαι πεποίηκε· καὶ νῦν ἐστιν ἐν οὐρανῷ παριστάμενος τῷ θρόνῳ τῷ δεσποτικῷ καὶ τὸν ἐρώμενον Χριστὸν ἀμέσως θεωρῶν συγκαθεζόμενον τῷ Πατρὶ καὶ τὰ γέρα τῶν μαρτυρικῶν ἄθλων ἀπολαμβάνων καὶ ταῖς τοῦ ἁγίου fol. 32 v. Πνεύματος | καταπλουτιζόμενος χάρισιν ὁ ἱερεὺς καὶ μάρτυς καὶ τῆς πλάνης διώκτης ἀκάθεκτος, πρεσβεύων ὑπὲρ ἡμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

INDEX NOMINVM.

INDEX GRAECITATIS [1]).

1) Stellula eas voces vel formas insignivi, quae apud alios scriptores non occurrere videntur.

ἴλιγγος . . . καὶ φρίκη 10,11.
ἱνατί 6,23.30.
*ἰνδαλματοσκιόγραφος: τὴν ἀχαριαίαν ταύτην ζωὴν καὶ ἰνδ. 4,13.
ἱπποδρομίας τελουμένης 11,37.
ἱππόδρομος 11,35.

κάθειρξις 7,18.
ὁ τοὺς θεοὺς καθυβρίζων 5,8.
καθυλακτέω 5,7.
καθυποβάλλω: τιμωρίαις 9,4. 10,2. δεινοῖς 10,6.
κακηγκάκως ἀποθανεῖται 5,9.
τὸ γενναῖον καὶ καρτερικὸν τοῦ μάρτυρος 10,12.
καταβρώξασα 12,2.
τούτοις καταβροντηθεὶς τοῖς λόγοις 9,29.
καταγλυκαίνω 1,18.
καταγοητεύω 1,16.
καταθέλγω 1,17.
γράμματα κατελάμβανε πρὸς Κπολιν τὸν Ἰουλιανόν 7,7. καταλαβόντες . . . τὴν Νικομήδειαν 7,31 sq. καταλαβὼν τὸν Σατορνίλον 8,25.
οὕτω καταπεπτωκότα . . . καὶ καταισχυνθέντα 9,1 sq.
ταῖς τοῦ ἁγίου Πνεύματος καταπλουτιζόμενος χάρισιν 12,7.
τούτοις τοῖς ῥήμασι κατατοξευθεὶς καιρίως ὁ Πηγάσιος 8,22.
κατέχω: ἑαυτόν 5,32. 9,32.
τὸ κοκκοβαφὲς τῶν ῥόδων 1,13.
ἐλάθομεν πρὸς κολωνὸν κυρίττοντες 8,28.
ἐλάθομεν . . . ἀδάμαντα κόπτοντες ἀξίναις μολιβδίναις 8,29.
κράζων ἀτάκτῳ φωνῇ 4,30.
ὃς καὶ τὸ αὐτῶν (christianorum) δόγμα κρατύνει 7,17.

ἐλάθομεν πρὸς κολωνὸν κυρίττοντες 8,28.

λαμβάνω: φειδώ τινος 10,16.
λαξεύω 5,30.
τὸ λεῖον . . τῆς ἡδονῆς 1,11.
οὐκ ἦν . . λαθεῖν τὸν λύκον κωδίῳ προβάτου περικρυπτόμενον 8,9.
λυμήνασθαί τινα 2,6.
λώρους ἑπτὰ ἐκτέμνειν ἐκ τοῦ σαρκίου 10,10. λώρου 11,6.
λωροτομούμενος 10,19.28.

πορεύου μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ 7,2.
μακρόθεν ἐβόησε 10,31.
(ψυχαὶ) μαλθακιζόμεναι οἱονεί πως καὶ διαθρυπτόμεναι 1,10.
εἰσπηδῆσαι μανικόν τι καὶ βάκχιον 4,15. οἱονεὶ μανικόν τι καὶ ὠχρὸν ὑπομειδιάσας 9,32.
τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος 10,15. 12,1. μαρτυρικοὺς ἄθλους 2,2. 12,6.
ῥιφῆναι μέσον αὐτῆς (sc. τῆς καμίνου) 11,21.
ἐκτρίψαι σε Κύριος τάχιον ἐκ τοῦ μέσου 11,12.
τοῖς μηνύμασιν 5,6.
μιαίνω: Μακάριος ὁ μεμιασμένος 5,22.
μικρὸν δὲ μικρὸν . . . τιμωρίαις καθυποβαλών σε 10,1. κατὰ μικρὸν 9,31.
ἀξίναις μολιβδίναις 8,29.
αὐτὸς μόνος 9,19.
ἀνήγγειλαν τῷ ἡγεμόνι μυστικώτερον 8,3.
βαρύ τι στενάξαι καὶ μύχιον 1,22.
ἑκόντες ἐμύσατε πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας 8,16.

ὦ τῆς ἀναισθησίας 6,10. ὦ τῶν παραδόξων σου κριμάτων, Κύριε 11,24.
ὧ δ ε . . . ἐκεῖ . . . ἄλλοθεν . . . ἔνθεν 1,14.
ὤ κ ι σ τ α 4,8.
ὑψωθῆναι ὡ ς εἰς οὐρανόν 2,16. — ἀρκτέον ὡ ς δύναμις 2,23.
οἱονεὶ μανικόν τι καὶ ὠ χ ρ ὸ ν (γοργὸν ?) ὑπομειδιάσας 9,32.

N o m i n u m d e c l i n a t i o : gen. *ἀγρώστιδος 1,19. voc. *ἡγεμόν 4,30. 5,20. κύων 11,8. nom. plur. *κρέη 11,10.

C o m p a r a t i o n i s g r a d u s : ἡδύτερον 2,1. πλέον 9,6. τάχιον (v. ind.). ὤκιστα 4,8.

V e r b o r u m f o r m a e : ἐξιστῶν 11,26. ἀντικαθιστᾷ (= ἀντικαθίστασαι) 9,19. *ἐξοιστρώσας 4,14. μεταμελόμενον 10,19 sq. — ἄξωμεν 10,27. καταβρώξασα 12,2. λέξας 7,5. εἴπατε 7,18. ἐνεγκαμένην 5,18 sq. παρέδωκαν 9,13. ἀποκτανθέντος 4,8 sq. — A u g m e n t u m : προηυτρέπισε 1,19. ἠδύναντο 6,11. augm. om.: πεποιήκεσαν 6,15. πεφθάκεσαν 8,2. ὑπονενόητο 3,16.

A b s t r a c t a p l u r. : θυμούς 2,3. ἡμερότητας 2,4.

C a s u u m s y n t a x i s : Nom. vocativo adiunctus 8,21.

Gen.: ἐνταῦθα τοῦ λόγου 2,13. πανταχοῦ γῆς 5,3. πανταχοῦ τοῦ σώματος 5,34. ὅποι τῶν κακῶν φέρῃ 7,1. ὅπως ἐχόντων περιουσίας τε καὶ σεβάσματος 2,34 sq. — ὁποίων γονέων γέγονε καὶ τίνων 2,34. ἀξιωμάτων τυγχάνεις κτλ. 6,25. οὐκ ἐπιτεύξῃ τοῦ ποθουμένου 10,1. ἀνέστη τοῦ βήματος 10,5. καταχυθῆναι τῆς αἰώρας 6,18; (sed ἀπόστηθι ἀπ' ἐμοῦ 8,20). — v. praeterea ind. s. vv. ὅλος et ὦ.

Dat.: ὀνόματα αὐτοῖς Ἐλπίδιος καὶ Πηγάσιος 7,10. εἰ τὰ πρὸς θεραπείαν ἐμοὶ αἱρεῖσθε 7,12. — τῷ πόθῳ ἡττώμεθα 2,22. — συνθέσθαι τῷ θῦσαι 8,19 sq. ἐγκυλινδούμενος τῷ βορβόρῳ 8,14. — v. praeterea ind. s. v. συζῶντες et ἐγγίζω.

Accus.: λυμήνασθαί τινα 2,6. — Χριστὸν πνεῖ 8,33. — ταύτην (scil. τὴν φυλακὴν) εἰσῄει 8,7; v. praeterea ind. s. v. ὑπεισέρχεσθαι. — τὴν πρὸς Ἄγκυραν ἐστέλλοντο 7,31. — μικρὸν δὲ μικρὸν . . . τιμωρίαις καθυποβαλών σε, βιαίως πείσω 10,1. — τὸ πρόσωπον ἀλλοιωθεὶς καὶ τὴν γλῶτταν πεδηθείς 8,23 sq. τὴν φρένα κατέσιης ὑγιής 10,32. — πολὺς τὰ θεῖα ᾔδετο 2,36. — μικρόν τι . . λυμήνασθαι . . ἢ οὐδέν 2,5 sq. τέλεον ἀποπλανηθέντας 3,15. βαρύ τι στενάξαι καὶ μύχιον 1,21 sq. similia 4,15. 5,14. 9,32. — τῶν πασχόντων καὶ ἀκουόντων (an καμνόντων?) ἀνέκφραστα 2,10. διδάσκων ἀλλόκοτα 5,16. — τοὺς ὑπ' αὐτόν 5,11.

A d i e c t i v u m : στῆτε οὖν ἑδραῖοι ἐν τῇ πίστει 3,33. ῥιφῆναι μέσον αὐτῆς 11,21. ἄλλους νυκτερινοὺς ὄντας θεοσεβεῖς καὶ ὑποκρινομένους φα-

νερῶς τὴν ἀσέβειαν 3,14. — cf. Articulus.

Articulus: ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον 2,7. — τὸ δὴ θαυμαστότερον 2,7. — πολὺ τὸ τέρπον 1,10. πρὸς τὸ λεῖον καὶ ἐκκεχυμένον τῆς ἡδονῆς 1,11. τὸ κοκκοβαφὲς τῶν ῥόδων 1,13. τὸ λευκὸν τῶν κρίνων 1,14. τοῦ βαλσάμου τὸ εὔοσμον 1,15. τὸ φιλήνεμον τῆς πίτυος 1,15 sq. similia 1,17.18. 2,1.18.32 sq. 5,21. 9,5.21. 10,12.20.25. 11,18. τὰ τοῦ κόσμου τερπνά 1,12. — ὁ μεμωραμένος τῷ ὄντι Μακάριος 4,28. — τὰ τῆς στρωμνῆς 1,19. τὰ τῆς χαρᾶς 2,8. τὰ κατ᾽ αὐτόν 7,6. 9,9. τὰ πρὸς θεραπείαν ἐμοὶ αἱρεῖσθε 7,12. τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐναγῆ καὶ κατάπτυστα 3,18. — ἐφέσει τοῦ τάχιον ἀποθανεῖν 9,34. συνθέσθαι τῷ θῦσαι τοῖς δαιμονίοις 8,20. ἅμα τῷ ἀκοῦσαι 10,22. μήθ᾽ ὅσιον ἡγούμενος τὸ σώζειν ἑαυτὸν μόνον καὶ τὸ . . τάλαντον . . . κατακρύπτειν εἰς γῆν 3,19. σπουδὴν τίθεται τὸ μηδένα πανταχοῦ γῆς καταλειφθῆναι Γαλιλαῖον 5,3. ἀφεὶς . . τὸ τοσαῦτα μάτην πάσχειν 7,26. τὸ προσμένειν αὐτόθι τῇ χειρὶ κατασημήνας 8,4. τὸ πεῖσαί με συνθέσθαι τῷ θῦσαι 8,19. — τὸ δ᾽ ὁποίων γονέων γέγονε κτλ., περιττόν ἐστι καὶ λέγειν 2,34.

Omittitur articulus: χερσὶν ἀνόμων 4,8. ἐνεγκαμένην 5,18 sq. — αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ 11,23 (sed αὐτὴ ἡ κλῆσις 2,33. ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων 11,27). — παντὸς θλιβεροῦ 2,13. πασῶν ἀπειλῶν 7,5. 8,30. ἐν πάσαις χώραις καὶ πόλεσι 3,1 sq.

Pronomen: πρόδοτε ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας . . . καὶ ἑαυτούς 3,34 sq. — αὑτοῦ nusquam occurrit (cf. 7,9).

Praepositiones: ὑψωθῆναι ὡς εἰς οὐρανόν 2,16. τὸ δοθὲν αὐτῷ ἐκ Θεοῦ τάλαντον 3,20. τοὺς ὑπ᾽αὐτόν 5,11. — v. praeterea ind. s. vv. ἐν, ἐξ, σύν atque ἅμα.

Verbi tempora et modi. Imperf.: 6,22. 7,7. 10,6. 11,32.

Fut. indic.: πορεύεσθε, καὶ οἱ θεοὶ ἔσονται μεθ᾽ ὑμῶν 7,30. — ἵνα . . . ἀποθανεῖται 5,9. — Fut. optat. v. ind. s. v. ἔχω.

Aor. coniunct.: τίς γὰρ . . οὐκ ἐπιλάθηται . . καὶ ὅλος ἔνθους γένηται 2,13 sq. — ὅπως . . ἐγκαταχώσῃ 4,8 sq. — Aor. inf. 6,28.

Inf. post οὐκ ἦν 8,9. οὐκ ἔστι 8,12. παραδίδωμι 9,7. παρασκευάζω 10,10. ποιέω 12,3. — ὥστε c. inf. 2,16. 3,31.

Verbi genera. Med.: ἀποβλεψάμενος 9,15 sq. — Pass.: κελεύει ἀναρτηθῆναι τὸν ἅγιον καὶ . . ξεσθῆναι 5,32 sq. similia 6,18 sq. 11,21. 9,7. 11,34.

Verbi numeri: ἐξηπορήθη καὶ βασιλεὺς καὶ ὕπαρχος 11,29. — κατὰ τὴν Γαλατίαν ἔφθανε τοῦ θεοστυγοῦς τὰ προστάγματα 3,5. γράμματα κατελάμβανε . . τὸν Ἰουλιανόν 7,7. aliter: ἠτίμωνται τὰ . . σεβάσματα, παρεώρανται τὰ . . . θεσπίσματα, ἐξήπλωνται τὰ . . . διδάγματα 4,31—33. ὄργανα ἤργησαν 11,31.

Notandum praeterea 2,22 sq. φέρε δὴ φέρε τῆς διηγήσεως ἀρκτέον.

Abundantia sermonis: *μηδὲν μελλήσας, ἄπεισι παραυτίκα* 4,29. *ἄνωθεν καὶ ἐκ προγόνων τῇ εἰδωλολατρίᾳ συζῶντες* 9,22 sq.

Allitteratio: *φιλοσωμάτοις καὶ φιλοκόσμοις* 1,7. *φιλοκάλοις καὶ φιλοθέοις* 2,2. *καταπτῆναι . . καὶ καταπαῦσαι* 2,16 sq. *τὸ ἀπάνθρωπον καὶ ἄθεον πρόσταγμα τοῦ ἀποστάτου* 2,38 sq. *συνταραττομένους καὶ συγχεομένους* 3,10 sq. *παραυτίκα . . παρέστη* 5,12 sq. *ψιθυρίζοντος καὶ ψάλλοντος* 5,34 sq. *ἀφῆλιξ . . ἀφρόνως* 6,30 sq. *διηρώτα καὶ διηρεύνα* 8,5 sq. *καταπεπτωκότα . . καὶ καταισχυνθέντα* 9,1 sq. *ἀποστείλας καὶ ἀγαγὼν μετὰ ἀτιμίας τὸν ἅγιον* 9,3 sq. *παρῄεσαν . . παρέστη* 9,8. *ἀπηνείας καὶ ἀπανθρωπίας* 9,22.

Anaphora: 8,33. 11,26 sq. — cf. praeterea 2,22. 10,1.

Asyndeton: *τεταπεινωμένος κατῃσχυμμένος* 7,4 sq. 8,24. — cf. 8,31 atque 9,2 sq.

Breviloquentia: *ἱνατί . . οὐ πείθῃ . . καὶ τοῖς προστάγμασιν* (*οὐχ*) *ὑπείκεις . . καὶ ἀξιωμάτων* (*οὐ*) *τυγχάνεις* 6,24 sq. similiter 2,14.

Concentus verborum: *κτήματά τε καὶ χρήματα* 3,34. *τροφὴ καὶ τρυφή* 11,9 sq. *ἠτίμωνται τὰ . . σεβάσματα, παρεώρανται τὰ . . θεσπίσματα, ἐξήπλωνται . . τὰ . . διδάγματα* 4,31—33. *ποτὲ μὲν συνθλώμενα καὶ πυρὶ παραδιδόμενα, ποτὲ δὲ ἀναπλαττόμενα καὶ λαξευόμενα καὶ ἀναχωνευόμενα* 5,29 sq. *Χριστὸν πνεῖ, Χριστὸν λαλεῖ, Χριστὸν φιλεῖ* 8,33. cf. praeterea 4,10—13. 9,29 sq. 11,31.

Concentus cum lusu verborum coniunctus: *ἀνόσιε Φίληξ, ἱνατί ὡς ἀφῆλιξ παῖς ἀφρόνως λαλεῖς;* 6,30 sq.

Ellipsis: *καθ᾽ ἑκάστην* 2,31 (cf. *καθ᾽ ἡμέραν* 10,9). *ἐπὶ τὰς ἀοικήτους* 3,12 sq. *ἐνεγκαμένην* 5,18 sq. *πάσης τῆς οἰκουμένης* 9,16. *εἰς τὴν Κωνσταντίνου* 9,7. *μακράν* 7,2. *τὴν πρὸς Ἄγκυραν ἐστέλλοντο* 7,31.
ἀρκτέον ὡς δύναμις 2,23. similiter *ἐστι* om. 7,5 sq. 10. 8,30. 10,12 sq. *ἔφη* (*εἶπε, λέγει* simil.) om. 5,9.25.27. 6,7. 9,20. — Cf. praeterea ind. s. v. *ἱνατί.*

Locutiones proverbiales: *τὸ δοθὲν αὐτῷ ἐκ Θεοῦ τάλαντον, ὡς ὁ πονηρὸς δοῦλος, κατακρύπτειν εἰς γῆν* 3,20 sq. *οὐκ ἦν δὲ ἄρα λαθεῖν τὸν λύκον κωδίῳ προβάτου περικρυπτόμενον* 8,9 sq. *τοξεύειν κατ᾽ οὐρανῶν* 8,17. *ἐλάθομεν πρὸς κολωνὸν κυρίττοντες . . καὶ ἀδάμαντα κόπτοντες ἀξίναις μολιβδίναις καὶ ἀέρα τύπτοντες* 8,27—29. *οὐ σκώληξ κολακείας δύναται εἰς αὐτὸν ὑπεισδῦναι* 8,30 sq. *θεοὺς δὲ καὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς καθ᾽ ἡμᾶς ὡς πηλὸν λελόγισται* 8,34 sq.

ν paragogicum ante vocales tantum adhibetur.

SYMBOLAE CRITICAE

AD S. BASILII ANCYRANI ACTA GRAECA A PAPEBROCHIO EDITA (ACT. SS. MART., III p. *15—*17).

§ 2 *ἐπὶ τοῦ καιροῦ τοῦ συνιάσαντος* (leg. *συνανιάσαντος*) *πᾶσαν ψυχὴν Χριστιανῶν* (*χριστιανήν?* cf. Greg. Naz., III, 133 A, Migne).

§ 6 *τοῖς τοῦ δαίμονος βωμοῖς τὰς ἑαυτῶν σάρκας περιτίθησι* (leg. *περιτιθέασι* — vel *περιτιθέασιν*, cf. p. IX adn. 26) *καὶ τὸ ἑαυτῶν αἷμα περιραίνουσιν* (*περιρραίνουσιν?*).

§ 8 *Φήλιξ* (scribendum esse *Φῆλιξ* iam p. 14 monui).

§ 9 *ἀπωλείας* pro *ἀπολείας* scribendum.

§ 10 *ὁ γεινάμενος* (leg. *γενάμενος*) *ἀποστάτης*. — Ibid. *ὁ ποτὲ* septem locis pro *ὅ ποτε* reponendum. — Ibid. *συγχωρεύων* (scrib. *συγχορεύων*) *τῇ στρατιᾷ τῶν δαιμόνων*.

§ 11 *ὁ δοξαζόμενος τοῖς ἐν* (*ἐν τοῖς* transponendum, conl. § 6, — nisi forte *τοῖς*, utpote e praecedenti versu male repetitum, delendum est) *οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς προσκυνούμενος*. — Praeivit Bollius (p. 18*, e: „qui . . glorificaris in caelis“).

Ibid. *πᾶσαν κλεῖδα* (leg. *κηλῖδα*) *τοῦ διαβόλου ἀποσμύξαι* (leg. *ἀποσμῆξαι*) *ἀπὸ τῆς ψυχῆς*.

§ 12 *ἐσφράγισεν* pro *ἐσφράγησεν* atque *ἱμᾶσι(ν)* pro *ἱμάσι* scrib.

§ 13 *κομιζόμεθα* pro *κομηζόμεθα* reponendum.

§ 15 *Καὶ ἐκέλευσεν ἐπὶ τούτου Φρουβέτιμον* (leg. *ἐπὶ τούτῳ Φρουμέντιον* iam supra ad p. 10,4 monui) *Κόμητα Κουταρίων* (leg. *σκουταρίων*) [1]) *δεροτομεῖν αὐτόν*.

§ 16 *ἔλαβεν ἕνα ἀπὸ τῶν ἐκτομηθέντων* (leg. *καινοτομηθέντων*) [2]) *λώρων τοῦ σώματος αὐτοῦ*. — Ibid. *ἐμοῦ* (leg. *ἐμοὶ*) *ἡ βοήθεια Χριστός*.

---

1) Sic legendum esse iam Tillemont (*Mémoires,* VII p. 378 adn. 2) perspexit, — addens tamen: „ou *κονταρίων* selon Mr du Cange“. — *„Frumentino Comiti Scutariorum“* interpres Lat. p. 382 C.

2) *„MS. ἡνοτομηθέντων. quod quid sit non capio. Forte ab ἥνιον, ἡνιοτομέω fit, licet id non tam* lorum *sit quam* habena“, adnotavit Bollius p. 18*, l.

§ 17 ἔγνω γὰρ ὅτι ὀργίζετο (leg. ὀργίζεται aut ὠργίζετο) πρὸς αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς διὰ τὴν ὕβριν τὴν γειναμένην (leg. γεναμένην) αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Βασιλείου. — Ibid. δεροτομηθῆναι pro δερωτομηθῆναι scribendum.

§ 18 ἔωθεν pro ἔωθεν, item ὦ pro Ὦ atque δήλωσον pro δήλοσον scribendum.

§ 19 Φρουβεντῖνος (leg. Φρουμέντιος, conl. § 15; — *„Frumentinus“* interpres Lat. p. 383 A).

§ 20 ὅσπερ (leg. ὥσπερ iam supra p. IX monui, — *„velut“* interpres Lat. p. 383 D) ὑπὸ ἡδέος ὕπνου ληφθείς [1]).

Emendationibus supra adlatis coniecturas quoque adiungere mihi liceat hasce: § 4 Φράξει (φράξαι malim; — *„Confringat“* interpres p. 381 A) ὁ Θεὸς τὸ στόμα σου.

§ 7 Ἀτονησάντων δὲ τῶν κουεστιοναρίων, καὶ (hanc voculam, utpote dittographiam, deleverim) κελεύσας παύσασθαι τοὺς βασανιστάς, εἶπε κτλ.

Ibid. Ἐγὼ οὐκ ἔθυσά ποτε τοιούτοις ματαίοις θεοῖς, οὔτε περιποιοῦμαι (sic de coniectura Bollius — admodum quidem probabiliter, sed cum W περιῶμαι praebeat, haud scio an περιποιῶμαι [aut περιποιήσωμαι?] praeferendum sit, ut coniunctivus vice indicativi futuri fungatur, cf. supra p. 2,13 sq.) αὐτοῖς θυσίαν ἀπολλόντων [2]) ψυχάς.

§ 8 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἀνῆλθε [ἀπῆλθε(ν) malim] καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν φυλακήν.

§ 12 εἶπε πρὸς τὸν Ἡγεμόνα, ὃ δ' (ὅ τι aut ὅσ'?) ἂν βούλει, ποίησον.

Ibid. εἰ δὲ μήγε (εἰ δέ γε μή?), τῷ Αὐτοκράτορι τηρηθήτω.

§ 13 ὑπήντησαν αὐτῷ οἱ τοῦ διαβόλου ὑπηρέται <τῶν ρ' ὄντες οὐκ ἐ>λάττονες καὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὸ εἴδωλον τῆς Ἑκάτης. Cf. p. 18*, g. — Numerum exempli tantum gratia posui.

§ 15 οἰόμενος θύειν (θύσειν?) αὐτόν.

Ibid. βούλεται ἐμφανίσαι <τι?> τῷ κράτει σου.

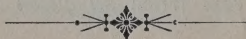
§ 18 Τί; ἐναπονενοημένε· (Τί ἔνι, ἀπονενοημένε; malim, conl. § 7 atque 19) θύεις . . . ἢ οὐ (leg. οὔ);

§ 20 ἐκέλευσεν ἐν (ἐν fortasse delendum esse iam p. XI adn. 35 dixi) αὐτοῖς κεντᾶσθαι αὐτόν.

---

1) Menda, quae merae operarum deberi videntur neglegentiae veluti Ἑπισκόπων § 2, Ἑαθέμενος § 3 (pro ἐκθέμενος), αἷτινες § 6, Ἐμακαρίζατο § 16, simil., ut par est, missa facio.

2) ἀπόλλουσι coniecit Bollius p. *17, d, quod tamen necessarium non esse recte censuit Papebrochius.

3 0112 126253811